DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
December 7, 1995

THE LITHUANIAN WORLD – WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXVI Kaina 50 c. KETVIRTADIENIS – THURSDAY, GRUODIS – DECEMBER 7, 1995 Nr. 237

Respublikonai nežada remti JAV karių siuntimą į Bosniją

Vašingtonas, gruodžio 5 d. (NYT) – Negalėdamas įtikinti respublikonų grupės, kad Bosnijoje apsimokėtų paaukoti net vieno amerikiečio gyvybę, respublikonų vadas JAV Senate Bob Dole atidėjo į sekančią savaitę Senato diskusijas dėl rezoliucijos, remiančios prezidento Bill Clinton sprendimą siųsti JAV karius į Bosniją.

Tarp tų, kurie nepritaria senatoriui Dole, yra jo pirmasis pavaduotojas, vadovaujant Senato respublikonams sen. Trent Lott iš Mississippi ir Niujorko senatorius Alfonse D'Amato, kuris laikomas jo pagrindiniu šalininku Senate, rašo Katharine Seelye „The New York Times" laikraštyje.

Nors neturėjimas daugumos respublikonų paramos nebūtinai sužlugdytų rezoliucijos pravedimo galimybes, tai tikrai reikalautų stambios demokratų paramos. O tai būtų politiškai nepatogu senatoriui Dole, kuris yra pagrindinis varžovas gauti Respublikonų partijos nominaciją į JAV prezidento rinkimus. Jis save pristato kaip tas asmuo Vašingtone, kuris moka išgauti reikiamus rezultatus pravesti Vašingtone.

Senatorius Trent Lott, kuris rūpinasi Senato daugumos – 53 respublikonų senatorių – vieningumu, pripažįsta, kad JAV karių siuntimo klausimu yra milžiniškų problemų. „Visus metus mes beveik visais klausimais sutarėme", jis sakė. „Bet šiuo atveju nematau kaip galėsime sutarti. Atsiklausiau balsuotojų savo distrikte, atsižvelgiu į savo sąžinę ir realią padėtį Bosnijoje, ir nesijaučiu, kad galėčiau pritarti" Amerikos žemės pajėgų siuntimui,kai ten nėra gyvybiškai svarbaus Amerikos intereso.

„Nemanau, kad Dole turi pakankamai balsų", pareiškė sen. James Inhofe, Oklahomos respublikonas, vadovaujantis 24 senatorių grupei, kuri priešinasi JAV karių siuntimui į Bosniją. Bet jis pripažino, kad būtų įmanoma pravesti rezoliuciją, gavus demokratų paramą. Sen. Bob Dole karčiai atkirto, jog tikisi paramos iš tų demokratų, kurie parėmė prezidentą George Bush, siunčiant JAV karius į Persų įlankos karą. Iš tiesų, atrodo, kad demokratai sudarys didžiausią šalininkų bloką senatoriui Dole. Senato demokratų frakcijos vadovas sen. Tom. Daschle pasakė: „Senatorius Dole pasirodė tikru vadovu šiuo atžvilgiu ir aš žadu vadovautis jo iniciatyvomis".

Nors prezidentui Bill Clinton nereikia Kongreso pritarimo JAV karių siuntimui į Bosniją, ir JAV kariai jau pradėjo ten vykti, jo administracija stengiasi laimėti Kongreso pritarimą, ir senatorius Dole buvo pagrindinis prezidento rėmėjas JAV Kongreso tuo klausimu. Ši jo pozicija tapo jo respublikonų konkurentų į prezidentinę nominaciją svarbiausia tema, nurodant jo netinkamumą atstovauti respublikonų pozicijoms.

„Man atrodo, kad sen. Bob Dole klysta, pritardamas politiniam ėjimui, kuria, manau jis pats stipriai abejoja", pareiškė Pat Buchanan, konservatyvus respublikonas, siekiantis laimėti Respublikonų partijos prezidentinę nominaciją. Anot jo, JAV Kongresas neturėtų automatiškai pritarti veiksmui, kuriam amerikiečių visuomenė netiki.

Senatorius Dole, kuris prezidentui pasakė „turime rimtų problemų su JAV karių išvedimo (iš Bosnijos) strategiją", antradienį pasakė prezidentui, jog tikisi pravesti jo sprendimą remiančią rezoliuciją prieš gruodžio 14 d., kai Paryžiuje bus pasirašyta Bosnijos taikos sutartis, kuri Jungtines Valstijas įpareigoja į Bosniją pasiųsti 20,000 karių, kaip dalį NATO taikos palaikytojų dalinių.

„JAV kariai jau vyksta į Bosniją", pažymėjo sen. Dole, „tad mes privalome saugotis ką sakome ir darome", kad tuo neduotume prieštaringų signalų, kurie pakenktų JAV dalinių saugumui ir veiksmingumui. Dole pabrėžė, kad pačioje rezoliucijos pradžioje bus pasakyta: „Nepritariame prezidento politikai". Bet (mūsų nepritarimas) – jau praeitis. Prezidentas padarė įsipareigojimą, ir Amerikos įsipareigojimą turime remti".

Senatorius Trent Lott, tačiau tvirtina, kad nerems neteisingo sprendimo vien dėl to, kad jis jau padarytas. Jis sako kalbėjęs su JAV kariais, ir jie jam sakę, jog jie neramūs, nes jiems nepasakyta, koks jų uždavinys. Jis taip nepritaria tam, kad šis prezidentas naudoja karius nekarinėms užduotims (humanitariniams uždaviniams).

Konservatyvūs respublikonai taip pat nepritaria B.Dole reikalavimui, kad JAV būtų atsakinga už Bosnijos musulmonų apginklavimą ir apmokymą. „Tai neįmanoma pozicija", pareiškė sen. Lott. „Tvirtinti savo neutralumą, priduriant, kad, tarp kitko, apginkluosime ir apmokysime Bosnijos kariuomenę".

Sen. Bob Dole siūlomoje rezoliucijoje rašoma: „Išsaugojimas Jungtinių Valstijų patikimumo yra strateginis JAV interesas". Joje JAV yra raginama nelaukiant vadovauti pastangoms, apart NATO darbų, „teikti aukščiausios galimos kokybės techniką, ginklų, apmokymą bei logistinę pagalbą, įgalinant Bosniją ir Herzegoviną apsiginti". Toks aiškus raginimas ginkluoti Bosniją yra nepriimtinas ne tik konservatyviems respublikonams, bet ir Baltiesiems rūmams. JAV administracija nori užimti neutralią poziciją, o konservatoriai be to bijo, kad įžengus į Bosniją JAV bus įpareigota ten likti ilgiau, negu numatytus vienerius metus.

Senatorius Dole pasakė, kad eina perrašyti pasiūlymo ir trečiadienį konservatyviems respublikonams pasiūlys naują.

Lapkričio 17 d. Lietuvos Žurnalistų Sąjungos valdyba priėmė nepaprastą pareiškimą dėl „Lietuvos ryto" priestato sprogdinimo. Lapkričio 21 d. įvykusiame spaudos darbuotojų pasitarime nutarta raginti Seimą priimti įstatymą, kuriuo nusikaltimai prieš žurnalistikos įstaigas ar darbuotojus būtų tolygūs nusikaltimams prieš valdžią. Pasitarime pasigesta „Laisvojo žodžio fondo" atstovo.
Nuotr. J. Jurkevičiaus „Dienoje"

Laisvojo Žodžio Fondas steigs oficialią organizaciją

Vilnius, gruodžio 2 d. (AGEP) – Dauguma Laisvojo Žodžio fondo suvažiavimo dalyvių, atstovavusių 57 įvairioms visuomenės informavimo priemonėms, pritarė būtinybei įregistruoti fondą kaip oficialią organizaciją. Tačiau tik šiek tiek daugiau nei trečdalis dalyvių pasisakė už fiksuotą narystę organizacijoje.

Šeštadienį Vilniuje įvykęs Laisvojo Žodžio Fondo suvažiavimas nutarė sudaryti 15 narių konsultacinę tarybą, kuri pateiks rekomendacijas, kokiu būdu tokia organizacija turi būti sukurta.

Suvažiavimas priėmė komunikatą, pareikšdamas, kad „visuomenės informavimo priemonės pasilieka teisę visomis konstitucinėmis priemonėmis kovoti dėl žodžio laisvės kitų pilietinių laisvių ir teisių".

Visuomenės informavimo priemonių atstovai teigia, kad neatsakingais ir verslą žlugdančiais sprendimais valdžia „alina šalies ūkį, nesutramdo įžūliai siautėjančių nusikaltėlių, o pareigūnai atvirai peržengia net Lietuvos Konstituciją, kaltę dėl netvarkos verčia visuomenės informavimo priemonėms", sakoma komunikate.

Suvažiavime kalbėjęs Lietuvos Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas ragino negąsdinti įstatymų projektuose numatytomis sankcijomis, nes tie įstatymai dar nepriimti. Anksčiau kalbėjęs „Lietuvos ryto" komercijos direktorius Vidmantas Strimaitis kritikavo milžiniškas baudas už alkoholio ir tabako reklamos pažeidimus, numatytus atitinkamų įstatymų projektuose. V. Strimaitis sakė, kad jei „Lietuvos rytas", gaudamas 100 litų už kokio nors gėrimo reklamą, pažeistų įstatymą, dienraštis galėtų būti nubaustas 2 milijonų litų bauda.

Seimo pirmininkas Č. Juršėnas taip pat įkalbinėjo spaudą paskelbti Europos Tarybos rezoliuciją dėl žurnalistikos etikos, kurią yra ratifikavęs ir Lietuvos Seimas. Joje kalbama ir apie spaudos savireguliavimą, be to, rezoliucija taikoma ne tik spaudai, bet ir pareigūnams, sakė Č. Juršėnas.

Suvažiavimo dalyviams suabejojus, ar tikslinga skelbti rezoliuciją, konservatorių frakcijos Seime seniūnas Andrius Kubilius paragino parlamento vadovą rūpintis ne spaudos, o pareigūnų etika. „Palikime, kas Dievo – Dievui, o ciesoriaus – ciesoriui", reziumavo suvažiavimui pirmininkavęs kitas konservatorius, dienraščio „Lietuvos aidas" vyriausiasis redaktorius Saulius Šaltenis.

Šeštadienį 6 val. vakaro suvažiavusieji dalyvavo tylos akcijoje prie Vilniaus Arkikatedros, skirtoje nusikaltėlių teroro aukoms atminti.

Jau parengtas atsakymas dėl G. Frundos kaltinimų

Vilnius, gruodžio 4 d. (Elta) – Iki gruodžio 27 d. Lietuva turi pateikti Europos Tarybai savo oficialų atsakymą į Georghe Frundos jai iškeltus kaltinimus dėl tautinių mažumų padėties ir kitų klausimų. Atsakymo projektas jau yra parengtas ir šią savaitę bus pradėtas svarstyti Seimo darbo grupėje ir komitetuose, pasakė Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Kazys Bobelis.

Jis tikisi, jog Europos Tarybos Teisės ir žmogaus teisių komitetas, gavęs Lietuvos atsakymą, svarstys šį klausimą sausio 11 d., tačiau jau gruodžio 11 d. Kazys Bobelis ketina pareikšti protestą Europos Tarybai dėl nuolatinių Georghe Frundos pareiškimų, kurie daromi nelaukiant Lietuvos paaiškinimų.

Kaip pasakė Eltos korespondentui Kazys Bobelis, jo vadovaujamo komiteto nariai pareiškė nepasitenkinimą, kritiškai įvertino Lietuvos Lenkų Sąjungos frakcijos seniūno Zbignevo Semenovičiaus pareiškimą dėl G. Frundos raporto. Užsienio reikalų komitetą nustebino Z. Semenovičiaus žodžiai, jog G. Frundos raporto teiginiai dėl „Žmogaus teisių konvencijos" ir jos protokolų ratifikavimo, dėl teisinės sistemos trūkumų, tautinių mažumų padėties Lietuvoje atitinka tikrovę".

Lietuvos Lenkų frakcijos seniūnas Zbignevas Semenovičius ridūrė, kad tokios pat nuomonės yra ir Lietuvos Lenkų Sąjunga, Lietuvos Lenkų Rinkimų Akcija ir kitos tautinių mažumų organizacijos.

Kazys Bobelis abejoja, ar šis Seimo narys turi teisę kalbėti kitų tautinių mažumų organizacijų vardu, ar jį kas nors įgaliojo. Tuo labiau, kad, pasak Bobelio, kai kurios tautinių mažumų organizacijos G. Frundos raportą vertina neigiamai.

Seimo Užsienio reikalų komiteto pirmininką nustebino tai, kad Z. Semenovičiaus nuomonė pasikeitė, nes jis, kaip priminė K. Bobelis, prieš kurį laiką irgi neigiamai vertino G. Frundos kaltinimus.

Vilniaus miesto taryba nepasitiki R. Vaitekūnu

Vilnius, gruodžio 1 d. (AGEP) – Vilniaus miesto taryba išreiškė nepasitikėjimą vidaus reikalų ministru Romasiu Vaitekūnu. „Vidaus reikalų ministerija nebeužtikrina visuomenės saugumo ir taikstosi su kai kurių policininkų moralės nuosmūkiu", teigiama ketvirtadienį išplatintame Vilniaus miesto tarybos pareiškime.

Jame teigiama, jog prasidėjo nuolatiniai mokytojų ir mokinių užpuldinėjimai prie mokyklų ir kad chuliganai siaučia nebaudžiami. Policija jei ir sulaiko, tuoj pat juos paleidžia, o pranešusieji apie nusikaltimą tampa kerštо aukomis. „Dabar ir mokytojai, ir mokiniai jau bijo skųstis policijai, nes ja nebepasitiki".

„Tokie nusikaltimai būna aiškūs, pradedant nuo piktadarių pavardžių ir baigiant smulkiausiomis detalėmis. Trūksta tik policijos noro ginti visuomenę. Deja, dažnai atrodo, kad policininkai yra chuliganų pusėje", teigiama miesto tarybos pareiškime. „Už vis blogėjančią padėtį atsakote Jūs, ponas ministre, todėl reiškiame jums nepasitikėjimą", praneša Vilniaus miesto taryba.

Prancūzijoje streikai plinta

Paryžius, gruodžio 4 d. (NYT) – Paryžiuje jau vienuoliktą dieną tęsiasi transporto, telefonų ir visuomeninių finansų tarnautojų streikas, bet valdžia tvirtina, kad neatsisakys savo pozicijos mažinti valstybines lėšas šioms tarnyboms.

Po ypatingo Prancūzijos ministrų kabineto posėdžio vyriausybės atstovas Alain Lamassoure pasakė, kad ji jau pasiruošusi deryboms su šių darbuotojų unijų (profesinių sąjungų) atstovais. Bet jis pabrėžė valdžios ryštą laikytis savo planų reformuoti pašalpos programas visuomeninio sektoriaus darbininkams, kad sumažintų 50 bilijonų dolerių deficitą valstybinio socialinio draudimo programoje.

Į tą pasiūlymą unijų vadovai šią savaitę atsiliepė, sušaukdami milžiniškas protesto demonstracijas, žadėdami jas nutraukti tik tuomet, kai valdžia atsisakys planuojamų reformų.

Stengiantis sumažinti susisiekimo darbuotojų streiko pasekmes, valdžia šaukėsi pagalbos iš privačių įmonių. Normaliai turistams tarnaujantys „Bateaux Mouches" laiveliai buvo užsakyti Seine upe į darbą vežti tarnautojus. Valdiškoji Susisiekimo įmonė pasamdė 1,500 privačių autobusų vežioti žmones iš traukinio stočių į miesto centrą. Paprastai autobusais važinėjantiems žmonėms pradėjus į miestą važinėti automobiliais, jais yra užgrūstos ir gatvės ir šaligatviai.

Į streiką jungiasi sunkvežimių vairuotojai, ir Prancūzijos oro linijų Air France darbuotojai žadėjo prisijungti ketvirtadienį. Transporto bei pašto darbuotojų streikas jau rodo neigiamas pasekmes verslo įmonėse, kai jos dabar priverstos naudotis brangiai kainuojančiomis privačių įmonių paslaugomis.

Studentų sąjungos valstybiniuose universitetuose pirmadienį atmetė švietimo ministro Francois Bayrou pasiūlymą padidinti biudžetą 480 milijonų dolerių. Studentai nori, kad būtų padidintas dėstytojų skaičius bei klasių skaičius. Streikas numušė ir akcijų biržą, bei Prancūzijos franko vertę.

Dviejų pagrindinių unijų vadovai tęsia streiką ir žada jo nenutraukti, kol ministras Alain Juppe neatsisakys valstybinės socialinio draudimo programos reformų, kurių tarpe yra ir sumažinimai medicininės priežiūros bei pensijų biudžetuose.

„Jų siūlomos reformos ne tik sunaikins visą valstybinės pagalbos sistemą, bet verčia mažą žmogelį už visa tai sumokėti", pareiškė Louis Viannet Komunistų Generalinės Darbininkų Konfederacijos vadas. Jis sakė, kad labiausiai nukentės bedarbiai ir pensininkai.

Prezidentas Jacques Chirac, sekmadienio vakarą kalbėdamas iš prancūziškai kalbančių Afrikos šalių vadovų suvažiavime Benin respublikoje, pabrėžė, kad neatsisakys reformų: „Prancūzija yra kryžkelėje. Esame pakeliui į reformas, kurios jau žymiai per ilgai buvo atidėtos". Prancūzijaa turi sumažinti savo valstybinio biudžeto deficitą, kad atitiktų Europos Sąjungos vieningos piniginės sistemos reikalavimams iki 1999 metų.

Lietuvos premjeras A. Šleževičius išvyko į Italiją

Vilnius, gruodžio 4 d. (Elta) – Italijos ministro pirmininko Lamberto Dini kvietimu pirmadienį darbo vizito į Italiją išskrido Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius. Jį lydi Susisiekimo ministras Jonas Biržiška ir Vilniaus apskrities valdytojas Alfonsas Macaitis.

Vyriausybės vadovo apsilankymas Italijoje prasidėjo nuo tiesioginės televizijos laidos. Atsakydamas į italų žurnalistų klausimus, A. Šleževičius aiškino Lietuvos ketinimus stoti į Europos Sąjungą, siekimą tikrosios narystės NATO.

Pirmadienį Vatikane Adolfą Šleževičių priėmė popiežius Jonas Paulius II. Šventajam Tėvui buvo įteikta Lietuvos vyriausybės dovana – skulptoriaus Stanislovo Kuzmos paminklo Laisvės gynėjams modelis.

Po to popiežius su ministru pirmininku kalbėjosi dviese. Anot A. Šleževičiaus, Katalikų bažnyčios vadovas domėjosi padėtimi Lietuvoje, moralinio ir dorovinio auklėjimo problemomis. A. Šleževičius padėkojo popiežiui ir Katalikų bažnyčiai už nuolatinę pagalbą tautai sunkiu metu.

Lietuvos vyriausybės vadovas ir delegacijos nariai taip pat susitiko su Vatikano valstybės sekretoriumi kardinolu Angelo Sodano. Buvo aptarti Lietuvos ir Šventojo sosto santykiai, taip pat jau paruošti susitarimų tarp Lietuvos ir Vatikano projektai dėl katalikų, tarnaujančių ginkluotose pajėgose, sielovados, dėl bendradarbiavimo švietimo srityje ir dėl bažnyčios nuosavybės grąžinimo. Kadangi projektuose reikia atsižvelgti į Lietuvos Seimo priimtus įstatymus, derybos dėl jų dar bus tęsiamos.

Pirmadienį Romoje ministras pirmininkas A. Šleževičius susitiko su Italijos vyriausybės vadovu Lamberto Dini. Premjerai aptarė dvišalių santykių perspektyvas. Prieš metus buvo pasirašytas Lietuvos ir Italijos ketinimų protokolas dėl bendradarbiavimo kultūros srityje. Lietuva taip pat siekia stiprinti dvišalį bendradarbiavimą kovojant su organizuotu nusikalstamumu.

Antradienį Adolfas Šleževičius dalyvaus Lietuvos investicijų agentūros Milane organizuojamame seminare „Verslo galimybės Lietuvoje".

Estijos parlamentas svarstys gen. Einseln atstatydinimą

Talinas, gruodžio 4 d. (BNS) – Estijos parlamento Gynybos komisija padarė pareiškimą, kuriame konflikto tarp Estijos ginkluotųjų pajėgų vado Aleksander Einseln irGynybos ministerijos išsprendimą, atstatydinant Einseln, pavadino vienašališku, reikalaujančiu papildomo ištyrimo.

Komisija apsvarstė ir gynybos ministro Andrus Oovel atstatydinimo galimybę. Galutinis komisijos sprendimas dėl Einseln atstatydinimo bus padarytas vėliau. tiek Einseln atstatydinimui, tiek naujo ginkluoto pajėgų vado paskyrimui turi pritarti Estijos parlamentas.

Estijos prezidentas Lennart Meri pasiūlė Johanes Kert Estijos ginkluotųjų pajėgų vadu. Atstatydintasis ginkluotųjų pajėgų vadas Aleksander Einseln neseniai buvo pasiūlęs sudaryti karinę Baltijos valstybių sąjungą.

KALENDORIUS

Gruodžio 7 d.: Šv. Ambraziejus, vyskupas, Bažnyčios mokytojas (gimė 339 m., mirė 397 m.); Jaunutis, Aras, Daugardas. 1927 m. mirė rašytoja Žemaitė – Julija Beniuševičiūtė-Žymantienė.

Gruodžio 8 d.: Švč. M. Marijos Nekaltasis Prasidėjimas; Romarikas, Zenonas, Gaila, Gedenė.

LIETUVIŲ TELKINIAI

DETROIT, MI

KALĖDŲ EGLUTĖ „ŽIBURIO" MOKYKLOJE

Detroito „Žiburio" lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė vyks sekmadienį, gruodžio 17 d., 12 val. vidudienį, Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre. Bus ruošiami pietūs ir pyragų stalas. Už 2 dol. mokestį gausite laimėjimų bilietą ir galėsite tapti laimėtojais vertingų šventiškų dovanų.

Mokyklos mokiniai vaidins mok. Rūtos Mikulionienės sukurtą, Daivos Lukasiewicz, Reginos Puškorienės ir Kristinos Zubrickienės režisuotą vaidinimą „Dovana Karaliui". Žada atvykti Kalėdų senelis su dovanėlėmis vaikučiams. Tuo pačiu prašome tėvelių įteikti aukas Kalėdų seneliui, kurios bus perduodamos APPLE organizacijai Lietuvoje. Kalėdų senelio dovanas vaikams prašoma registruoti pas „Žiburio" mokyklos vedėją Almą Butkūnienę, tel. 313-464-9171. Šioje mokyklos šventėje kviečiami dalyvauti visi mokinių tėveliai, šeimų nariai ir visuomenė.

Tėvų komitetas

LAIKOTARPIS BE KLEBONO DIEVO APVAIZDOS PARAPIJOJE

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos, Southfield, Michigan, statybos planus, kovą dėl Kultūros centro prijungimo prie parapijos, gerai prisimename. Daugelis, buvę aktyviai įsijungę į tokios parapijos buvimą, jau iškeliavo amžinybėn. Kita dalis, sulaukę pensijos amžiaus, įvairių aplinkybių verčiami, persikėlė gyventi kitur. Norisi tikėti, kad tie persikėlusieji niekad nepamirš čia praleistos savo jaunystės, Kultūros centro, savos parapijos... Jiems ir skiriu šitą aprašymą. Neliesiu buvusio, nei esamo klebono. Buvusį vis pažinojo, esamojo oficialus įvesdinimas bus tik gruodžio 10 d. Rašysiu apie parapijiečių rūpesčius laikotarpyje be klebono.

Mūsų klebonas nuo liepos 1 d. išeina į pensiją. Parapijai klebonu paskirtas amerikietis, lietuviškai nekalbantis kunigas. Tą žinią paskelbė, po sekmadieninių lietuviškų Mišių, balandžio 2 d., tuometinis tarybos pirmininkas Andrius Butkūnas. Parapijiečiai, susirinkę į šeštadieninės mokyklos klasę, tą žinią išgirdę, buvo be žado. Atsipeikėję, pradėjo kelti klausimus. Labiau atsakomybę jaučiantys kalbėjo, darė visokias išvadas....

Bet kur, bet kada, lietuviškam reikalui degant, Liūda Rugienienė pultų per mūrinę sieną gelbėti. Prielaida, be savo vyro Algio to nepadarytų.... Kiek prisimenu, paskutinis kalbėtojas ir buvo Algis Rugienius. Jo išėjimas į priekį, gyvai priminė tos parapijos kūrimąsi, sentimentalią kovą prie jos prijungti Kultūros centrą. Algis tiems posėdžiams, susirinkimams pirmininkaudavo. Tada visiems buvo aišku, kad Algis Rugienius sugebėjimų egzaminą išlaikė. Kiek nervų tas jam kainavo, tik jis pats ir gerasis Dievas žino. Vyskupija ir tuolaikinis Amerikoje gimęs klebonas buvo prieš Kultūros centrą parapijoje. Tikriausiai pačiam Algiui pasąmonėje atbudo parapijos kūrimosi pastangos, laimėjimai. Jausdamas, kad juos jau dengia juodi debesys, susijaudino. Danutė Jankienė pasiūlė susirinkusiems pasimelsti. Visi atsistojo maldai... Besimeldžiant, šias eilutes rašančios akys įsmigo į Popiežiaus nuotrauką, kabančią ant sienos... Atsakymas buvo gautas!

Grįžusi namo, tuojau parašiau Popiežiui tokio turinio laišką:

„Šventasis Tėve,

Mūsų tautinei lietuviškai parapijai „Divine Providence Lithuanian Parish" Southfield, Michigan, lietuviškai nekalbantis kunigas. Buvęs kunigas išeina į pensiją.

Tą pranešė parapijos komiteto pirmininkas sekmadienį, po lietuviškų Mišių.

Šventasis Tėve, jeigu būtumėt stebėjęs mūsų kalbas, maldas ir ašaras tam pranešimui, ta pusė širdies tikrai mūsų pasigailėtų...

Nemokame melstis angliškai. Mes ir mūsų lietuviškas jaunimas norime melstis lietuviškai.

Šventasis Tėve, Jūs mūsų viltis ir paguoda.... Kada lankėte mūsų tėvynę Lietuvą, mes šluostėme džiaugsmo ašaras...

Šventasis Tėve, globojęs mus iki dabar, prašome ir toliau mūsų neapleisti... — leiskite melstis lietuviškai!

Puolėm ant kelių tą nelemta 13-tąją.... visuomet mūsų maldose,

Šventasis Tėve, pasigailėk mūsų.

Roza Ražauskienė"

Truputį daugiau negu mėnesiui praslinkus, iš Vatikano nuncciatūros Washingtone buvo gautas msgr. Renato Volante, Charge d'Affaires a.i., pasirašytas laiškas, paaiškinąs, kad mano laiškas popiežiaus sekretoriato buvo persiųstas į nuncciatūrą. Msgr. Renato Volante, pareiškęs supratimą mūsų rūpesčių dėl naujojo parapijos kunigo, pataria šiais reikalais dalytis su vysk. Paulium Baltakiu, atsakingu už lietuvių užsieniuose dvasinius reikalus.

Kažkaip norisi tikėti, kad laiškas Popiežiui, kažkokiais keliais atsimušė į parapijos vyskupiją, nes amerikiečio kunigo paskyrimas buvo atšauktas. Vyskupija nebeatsiminė, ar nebenorėjo atsiminti, sunku patikėti kad nežinojo, kad tokiems reikalams tvarkyti yra paskirtas mūsų vyskupas Paulius Baltakis.

Laikinuoju administratorium buvo paskirtas kun. Daniel J. Trapp, kunigų seminarijos rektorius, kol bus surastas lietuvis kunigas. Jis pats save, ir mes visi jį vadinome Father Dan. Visų buvo mėgiamas, gerbiamas, mylimas. Mišias laikydavo pusiau lietuviškai. Kartu su visais giedodavo lietuviškas giesmes. Atrodo, kad ir Father Dan pamėgo lietuvius.

Tuometinis parapijos tarybos pirmininkas Andrius Butkūnas tą pereinamąjį laikotarpį buvo sumaniai sutvarkęs. Parapija nebuvo tuščia, darbai nebuvo apleisti. Kiekvienam reikalui buvo parinkti atitinkantys žmonės. Senimui teko budėjimo valandos klebonijoje. Jų buvo keletas. Kiekvienas gavo tvarkingai paruoštą tvarkaraštį: dienas, valandas, telefonus... Visuomet matėsi mašina prie klebonijos, taip, kad langų niekas neišmušė, kaip buvo pranašauta. Tas laikotarpis buvo Dievo palaima, ramus geras. Danutės pasiūlytą maldą susirinkime, tikrai, Dievas buvo išklausęs...

R. Ražauskienė

Kristaus Karaliaus minėjimo, lapkr. 26 d. vykusio Dievo Apvaizdos parapijoje, Southfield, Mich., dalis dalyvių.

Nuotr. **J. Urbono**

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lietuvos Kariuomenės įkūrimo 77 metų sukakties minėjimas Detroite vyko sekmadienį, gruodžio 3 d. Šventė buvo pradėta šv. Mišiomis Šv. Antano parapijos bažnyčioje. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis, kurias bažnyčion atlydėjo LŠSI vadas Mykolas Abarius, „Švyturio" jūros šaulių kuopos vado pavaduotojas Juozas Kinčius. Mišias už žuvusius savanorius, karius, šaulius ir partizanus aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Alf. Babonas. Skaitinius skaitė Bronius Valiukėnas. Mišių metu gražiai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. St. Sližio. Aukas atnešė vienintelis Detroito apylinkėje likęs savanoris-kūrėjas Stasys Šimoliūnas ir St. Butkaus kuopos ižd. Matas Baukys.

Po Mišių parapijos salėje, dalyvaujant daugiau negu 100 asmenų, vyko minėjimas, kurį atidarė Detroito Ramovėnų skyriaus pirmininkas ir LŠSI vadas Mykolas Abarius. Invokaciją sukalbėjo kun. Alf. Babonas. Susikaupimo minute pagerbti žuvusieji kariai, partizanai ir laisvės kovotojai. Buvo pristatytas ir pagerbtas savanoris kūrėjas bei Klaipėdos vadavimo dalyvis teis. Stasys Šimoliūnas.

Šaulių Žvaigždės ordinu apdovanotiems — Reginai Juškaitei, Onutei Abarienei ir Vaciui Slušniui, žymenis prisegė ir pažymėjimus įteikė LŠSI vadas Mykolas Abarius ir St. Butkaus šaulių kuopos pirm. Jonas Šostakas.

Pagrindinis renginio kalbėtojas žurn. Stasys Garliauskas gerai paruošta kalba pateikė pagrindinius duomenis apie Lietuvos Kariuomenę ir jos dabartinę struktūrą.

Meninėje programoje mok. Kazys Gricius padeklamavo keletą eilėraščių, o bendram visų dainavimui vadovavo muz. St. Sližys.

M. Abariui padėkojus programos atlikėjams ir dalyviams, minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Minėjimą rengė Detroito Ramovėnai, talkinant St. Butkaus šaulių ir „Švyturio" jūros šaulių kuopoms bei birutietėms.

Stefanija ir Ignas Kauneliai š.m. lapkr. 26 d. Detroite šventę savo vedybų 50 metų sukaktį.

Nuotr. **Reginos Juškaitės**

DR. VAINUTIS VAITKEVIČIUS PASITRAUKIA IŠ PAREIGŲ

Wayne State universiteto Medicinos fakulteto leidžiamas „Scribe" žurnalas savo 1995 m. rudens laidoje (Vol. 3, No. 3) rašo, kad š.m. birželio mėn iš Michigan Vėžio tyrimų fundacijos pirmininko pareigų pasitraukė dr. Vainutis Vaitkevičius, MD (dr. Vee).

Dr. V. Vaitkevičius savo pirmininkavimo metu sugebėjo sujungti keturias pagrindines Michigan valstijoje veikiančias Vėžio ligų tyrimo institucijas (Michigan Cancer Foundation, Meyer L. Prentis Comprehensive Cancer Center of Metropolitan Detroit, Detroit Medical Center ir Wayne University) į Barbara Ann Karmanos Cancer Institute. Birželio mėnesį dr. Vaitkevičiui buvo suruoštas pagerbimas, jo sujungtų organizacijų metinių proga. Dr. V. Vaitkevičius, nors yra atsisakęs pirmininkavimo, tačiau ir toliau pasilieka Instituto Tarybos ir Vykdomojo komiteto nariu. Taip pat jis vadovauja naujai (pancreatic cancer) programai ir yra konsultantas hospice namų priežiūros ir kovai su krūtų vėžiu programoms. Dr. V. Vaitkevičius JAV prez. Clintono buvo paskirtas Tautinės Vėžio Patariamosios tarybos nariu. Naujasis Karmanos Vėžio instituto pirmininkas dr. William Peters pareiškė: jog jis planuoja, kad „Dr. Vee bus taip užimtas, kad jis neturės laiko pagalvoti apie išėjimą pensijon".

ADVENTO MINTYS RADIJO BANGOMIS

„Lietuviškų melodijų" radijo programose š.m. gruodžio 5 ir 12 d. Advento tema kalbės Šv. Antano parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Valandėlės transliuojamos antradieniais nuo 3 iki 4 v. p.p. ir sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. r. iš radijo stoties WPON-AM banga 1460.

lm

LIETUVOS DUKTERŲ SUSIRINKIMAS

Metinis Lietuvos Dukterų susirinkimas š.m. lapkričio 18 d. Dievo Apvaizdos parapijoje, Southfield, MI.

Sekretorė E. Karvelienė perskaitė paskutinio susirinkimo eigą. Iždininkė D. Navasaitienė išdalino visoms dalyvėms raštišką praėjusių metų iždo ataskaitą.

Išrinkta nauja valdyba ateinantiems veiklos metams: pirmininkė Irena Alantienė, vicepirm. Kazė Balukienė, iždininkė Dalia Navasaitienė, sekretorė ir spaudai pranešėja Niola Čerekienė, darbų koordinatorė Stasė Bliūdžiuvienė, Šv. Antano parapijos atstovė Bronė Čiunkienė, Lietuvos žmonėms su negalia koordinatorė Jūratė Pečiūrienė, narės — Janina Mitkienė ir Rūta Baublytė Tescaker.

Tarėmės rasti lengvesnį būdą suradimui vargan patekusių lietuvių, ypač ligonių. Prašom, žinančius apie tokius asmenis, pranešti Lietuvos Dukterims. Mielai juos lankysime ir stengsimės padėti. Norėtume padidinti ir mūsų organizacijos narių skaičių, labai kviečiame jungtis ir jaunesnes moteris prisidėjimui prie mūsų darbo. Anksčiau ar vėliau ir mums visoms reikės pagalbos.

Niola Čerekienė

Lietuvos Vyčių veikla

29-tas TALPINTUVAS PASIEKĖ LIETUVĄ

Lietuvos Vyčių padalinio „Pagalba Lietuvai" vadovas Robertas S. Boris praneša, kad gavo žinią nuo „Pagalba Lietuvai" atstovo Vilniuje Pauliaus Bindoko, jog 29-tasis talpintuvas pasiekė ir buvo iškrautas Vilniaus — „CARITUI", arkivyskupui metropolitui Audriui Bačiui skirstymui į Lietuvos Vyčių nurodytas vietoves, pirmadienį, lapkričio 27 d. Šis talpintuvas buvo išsiųstas iš Detroito šeštadienį, spalio 28 d. Tame talpintuve yra daugiau negu 750 maišų ir dėžių žieminių drabužių ir batų suaugusiems bei vaikučiams, o taip pat ir negendančių maisto produktų, įvairių medikamentų, kraujo tyrimo aparatai, knygos, žaislai, net tabernakulis. Bendromis jėgomis šį 40 pėdų ilgio talpintuvą krovė Lietuvos Vyčių 79-tos ir 102-tos kuopos nariai, Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos parapijiečiai, „Žiburio" šeštadieninės mokyklos mokiniai, jų tėveliai ir „Pagalba Lietuvai" valdybos nariai. Drabužiai ir maistas bus padalinti senelių ir našlaičių prieglaudoms Vilniuje ir Utenoje. Talpintuvo išsiuntimas kainavo 6,000 dol. Robertas S. Boris dėkoja visiems už nuolatinę piniginę paramą siuntimo išlaidoms padengti, ir už visų prisidėjusių talką kraunant 29-tąjį talpintuvą. Ačiū visiems!

VERTINAMI „PAGALBA LIETUVAI" DARBAI IR ŠALPA

Lietuvos Vyčių organizacijos padalinys „Pagalba Lietuvai" susilaukė padėkos laiškų iš Lietuvos.

Vienuolė pranciškietė ses. Dolorita Butkutė rašo: „Jūsų atsiųstas talpintuvas #27 Utenoje buvo tikras džiaugsmas ir buvo priimtas kaip Kalėdų dovana. Paaukoti medikamentai, medicinos reikmenys ir vaistai padės sergantiems žmonėms mūsų mylimoje Lietuvoje. Kompiuteriai buvo paskirstyti ir išdalinti mokykloms keliuose miestuose. Giliausią padėką reiškiame visiems, kurie prisidėjo ir aukojo Lietuvai per „Pagalba Lietuvai". Tegul Dievas laimina Jus visus ir apdovanoja savo malone".

Šiaulių katalikiškos pradžios mokyklos direktorė ses. Aloyza Malinauskaitė rašo: „Dėkojame Jums už padovanotus septynius kompiuterius, kurie praturtins mūsų vaikučių mokslą. Dabartinė mūsų mokykla yra tik pradžios mokykla, bet norime surasti pastatą, kurį galėtume paversti gimnazija. Šiuo laiku neįmanoma įsigyti tokį pastatą Šiauliuose. Jūsų dovana — kompiuteriai, yra didelė moralinė parama ir džiaugiamės, kad Dievas mus globoja per draugus kaip Jūs".

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: $95.00. Foreign countries $110.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
JAV	$95.00	$55.00	$35.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$110.00	$60.00	$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	$55.00	$40.00	$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	$60.00	$45.00	$35.00
Užsakant į Lietuvą			
(Air cargo)	$100.00	$55.00	
Tik šeštadienio laida	$55.00		
Užsakant į užsienį			
oro paštu	$500.00	$250.000	
Tik šeštadienio laida	$160.00	$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokienė

Administratorius Pijus Stončius

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos, gavus prašymą ką nors skelbti.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

1996 M. VASAROS EKSKURSIJA Į BALTIJOS KRAŠTUS

„Pagalba Lietuvai", Lietuvos Vyčių padalinio vadovas Robert S. Boris praneša, kad „Pagalba Lietuvai" koordinuos ekskursiją į Baltijos kraštus kartu su G. T. International kelionės įstaigos vedėju Algiu Grigu 1996 m. birželio 21 d. iki liepos 5 d. Aplankysite Latviją, Estiją ir Lietuvą — svarbias, žymias, gražias, įdomias ir istorines vietoves. Kelionės kaina 2,498 dol. asmeniui, 15 dienų ekskursija, įskaitant lėktuvo bilieto kainą iš Newark ar Čikagos, visas transportacijas kelionėje, nakvynes viešbučiuose, maistą, įvairias programas ir visus kelionės patarnavimus. Galėsite aplankyti įvairias ligonines Lietuvoje, kurioms „Pagalba Lietuvai" siunčia vaistus, medikamentus ir medicinines priemones.

Tie, kurie keliaus per Čikagą ir norės dalyvauti 1996 m. Pasaulio lietuvių Tautinių šokių šventėje, kuri vyks Čikagoje liepos 7 d., G. T. International štabas galės klientams patarnauti pagal susitarimą.

Dėl informacijų, ar norint įsigyti brošiūrėlę, prašoma kreiptis į Robert S. Boris, 4457 Fiarway Court, Waterford, MI 48328-3483. Tel. (810) 682-0098 ir faksas (810) 682-5201. Prašome kreiptis ilgai nelaukiant, nes keliautojų skaičius yra ribotas, bilietai į šią ekskursiją numatoma greit išparduoti.

Paruošė **Regina Juškaitė**

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. **Susitarimui** (kalbėt angliškai) **tel. 708-422-8260**

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p. 7 v.v. antrd. 12:30-3 v.p.p. trečd. uždaryta ketvd. 1-3 v.p.p. penkt. ir šešt. 9 v.r. 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS. ŽAIZDAS IR IŠSIPLETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v. v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2600
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

SURENDER LAL, MD
Specialybė — Vidaus ligos
7722 S. Kedzie, Chicago, IL 60652
Tel. 312-434-2123
Holy Cross Physician Center
6084 S. Archer, Chicago, IL 60638
Tel. 312-884-4155
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

LINAS A. SIDRYS, M.D.
Ophtalmologas/Akių Chirurgas
6630 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4140 W. 63rd St.
312-735-7709

Cardiac Diagnosis, Ltd.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 312-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
ĮNKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val.: antr. 2-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šeštd. pagal susitarimą
Kabineto tel. 312-776-2880
Namų tel. 708-448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

MAFIJOS ŠAKNYS RAUDONOS

STASYS SURANTAS

Visą pasaulį ilgą laiką domino klausimas: kaip ir kada grius raudonoji imperija? Buvo daugybė pranašysčių ir teorijų, bet įvykiai dėstėsi visai kitaip, nenumatytai, kai kada net sunkiai suprantami.

Niekas neįsivaizdavo, kad kruviniausia ir žiauriausia žmonijos istorijoje diktatūra praeis be didelio kraujo praliejimo ir moralinio pasmerkimo. Taip pat nebuvo numatyta, kad merdintis komunizmas išvystys naują pabaisą – tą paslaptingą, gerai organizuotą mafiją, kuri, kaip senovės graikų baisūnė su savo daugybe galvų įsiskverbė į visas gyvenimo sritis, čiulpia išteklius, demoralizuoja visuomenę ir stabdo ekonominę bei dvasinę pažangą.

Istorinis posūkis, ypač per paskutinius dešimt metų, praėjo nelauktai ir kažkaip keistai. Laikas bėga, atidengdamas daug paslapčių, kai buvę valstybių vadai ir politikai pradeda rašyti savo atsiminimus, knygas, daro pasikalbėjimus su žurnalistais ir nori pasigirti savo nuopelnais.

Neseniai, spalio pradžioje, buvusio prezidento George Bush kvietimu, jo prezidentinėje bibliotekoje (Presidential Library Foundation) susitiko penki buvę pasaulio vadai. Su G. Bush dar dalyvavo Michail Gorbačiov, Anglijos Margaret Tatcher, Prancūzijos Francois Mitterand ir Kanados Brian Mulroney. Tenai, kalnų papėdės kurorte, jie, nors jau ir kiek senstelėję, penkias valandas gyvai kalbėjosi, kaip kadaise „keitė pasaulį". Daug jų diskusijų temų buvo jau paskelbta spaudoje. Keistokas yra Kanados Mulroney prisiminimas, kad jis esą privačiai įspėjęs Gorbačiovą neatleisti varžtų rytinėje Europoje, nes tai sukels pavojingą neramumą sovietijoje. Gorbačiovas tada atsakęs: „Tegul taip būna..."

Gorbačiov prisipažino, kad jo „silpnumo momentas" buvo trumpas leidimas panaudoti karinę jėgą Baltijos valstybėse. Prezidentas George Bush gi neslėpė, kad tuo metu, kai baltiečiai veržėsi į laisvę, jis pats bandė tą judėjimą sulėtinti, vengdamas pakenkti Gorbačiovui, nors ir turėjo galimybių sustabdyti sovietų panaudotą prievartą. Tas buvo nelengva, sakė Bush, prisimindamas vieną atvejį, kai Amerikos pilietis, kilęs iš Baltijos valstybės, Baltuosiuose rūmuose jį palygino su Neville Chamberlain, Britanijos premjeru, kuris pataikavo Hitleriui.

Margaret Tatcher sakė buvusi stipriai priešinga suvienytai Vokietijai, bijodama naujos vokiečių dominacijos.

Žinome, kad visi tie valstybių vadai ilgainiui prarado savo populiarumą: Gorbačiov, Bush ir Mitterand pralaimėjo rinkimus, o Mulroney buvo priverstas atsistatydinti, jo populiarumas pasiliko tik 17 proc.

Buvę Vakarų pasaulio vadai, atrodo, yra patenkinti savo sprendimais, nors tie sprendimai išsaugojo nuo sunaikinimo buvusią žiaurią komunistinę struktūrą su visais žudikais ir despotais, kurie daugiausia ir dabar geriau už kitus gyvena. Matyt, kad tų buvusių vadų sąžinės neslėgia daugelio milijonų gerų žmonių kančios ir mirtys, nepaisant, kad žuvusiųjų kaulai dar ir dabar yra išbarstyti po buvusią imperiją.

Įdomu, kaip šiandien atrodytų Vokietija, jei po Antrojo pasaulinio karo valdžioje būtų pasilikę visi naciai, SS legionai, o Gestapo, tik pakeitęs savo vardą, būtų paliktas be moralinio pasmerkimo, nekreipiant dėmesio į buvusias koncentracijos stovyklas?

Dabar kyla klausimas: kodėl raudonoji imperija, nors ir po ilgo delsimo, nors ir labai nenoriai, bandė bent kiek keisti komunizmo veidą? Atrodo, kad ne iš geros valios, bet iš baimės. Po Stalino mirties 1953 metais pradėjo ryškėti sovietijos ekonominės problemos ir Politbiurui buvo aišku, kad komunistinė sistema negali savo ekonomija varžytis su greit atsistatančiom kapitalistinėmis valstybėmis – Vakarų Vokietija, Japonija ir kt. Atsilikimas vis didėjo. Nepaprasta neapykanta komunistų partijai kaip ugnikalnis prasiveržė Vengrijoje 1956 metais. Tik per kelias dienas Budapešte ir apylinkėse vengrai sunaikino apie 3,000 partiečių; visi vyresnieji ir žinomi slaptosios policijos pareigūnai buvo kariami ant lempų bei telefonų stulpų. Sovietai turėjo mesti visas savo ir satelitų elitines divizijas su daugiau kaip 3,000 tankų ir per 200,000 karių, kad vėl okupuotų Budapeštą. Sukilėliai stipriai laikėsi, nors beturėjo mažai ginklų ir beveik jokių prieštankinių pabūklų. Nustebę vakariečiai nepateikė nei vienos „bazukos", bet priėmė apie 200,000 vengrų pabėgėlių.

Po Vengrijos tragedijos ir vėliau Čekoslovakijos (1968 m.), o Lenkijos – 1981, kairieji liberalai vis bandė aiškinti, kad tai buvo beprasmis kraujo praliejimas. Po daugelio metų ir naujai iškylančių duomenų aiškėja, kad šios spontaniškos revoliucijos labai paveikė visagalintį Politbiurą ir galutinai palaužė jo, ir taip svyruojantį, ideologinį įsitikinimą, kad komunistai yra pačios istorijos skirtieji instrumentai, kuriems nereikia nei sąžinės, nei jokių abejonių, siekiant galutinio tikslo – užvaldyti pasaulį ir išvystyti tobulą „homo sovieticus". Bijodami staigių įvykių ir taip pat galimybių vieną dieną „kabėti ant lempų stulpų", Politbiuro nariai ieškojo išeities, kaip keisti sistemą, neprarandant visiškos kontrolės.

Būrys Čikagos ir apylinkių lietuvių visuomenininkų, susirinkusių gruodžio 1 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, pasveikinti gen. garbės konsulą Vaclovą Kleizą jo 10 metų sukakties, atstovaujant Lietuvos Respublikai ir lietuviams, proga.

KAS TAS JOACHIMAS ZIEGERISTS?

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Baltijos valstybes labai dažnai aplanko Miuncheno liberalinio dienraščio „Sueddeutsche Zeitung" bendradarbis Heiko Flottau. Prieš keletą savaičių jis viešėjo Latvijos sostinėje, pasimatydamas su Joachimu Ziegeristsu. Jo tėvas buvo latvis, motina vokietė. Reikia spėti,kad tėvai po karo susipažino Vokietijoje, nes jo tėvas tarnavo kariuomenėje, greičiausia SS daliniuose.

Sėdėdamas Latvijos parlamento svečių balkone, jis tyliai sako vokiečiui: „A. Gorbunovs pašalintas, dėkui Dievui, mes laimėjome, mirtinai užmušėm komunistus". Pasirodo, kad J. Ziegerists aktyviai dalyvavo rinkimuose, gavo Latvijos pilietybę ir jo vadovaujama partija pasiekė didelį laimėjimą, o stipriausios „Saimnieks" partijos pirm. pasiūlė Ziegeristsui net vicepirm. vietą.

Deja, tam griežtai pasipriešino Latvijos prez. Guntis Ulmanis. **Jis yra pasakęs: „Mano pareiga kovoti su įvairių rūšių radikalizmu Latvijoje". Taigi, tai** buvo atsakymas J. Ziegeristsui. Manding, jis nėra parlamento naujokas. Ankstyvesniame jis buvo tautinės konservatyvios partijos atstovu, o 1994 m. Hamburge nuteistas sąlygine 18 mėn. bausme už tautinės nesantaikos kurstymą, ypač žydų tautybės atžvilgiu. Bet Latvijoje jam tas nė kiek nepakenkė. Jis įsteigė „Latvijos sąjūdžio" partiją, kuri rugsėjo mėn. rinkimuose užėmė trečią vietą. Laikinai atsisakė parlamentaro pareigų, norėdamas išmokti latvių kalbą.

J. Ziegerists sakė: „Nesu joks nesantaikos kurstytojas, remiu Vokietijoje du vaikinus čigonus". Dar toliau: iš dviejų nuosavų krautuvių pelno, jis įsteigė neturtingas valgyklas, remia Rygos sinagogos atnaujinimą, kadangi Izraelio valstybė turi būti pylimu prieš islamizmą. Taip, jo tėvas kovojo prieš Staliną, bet jis nebuvo SS daliniuose. Dienraščio bendradarbis pažymi, kad Latvijos daliniai labai dažnai buvo įjungti į SS eiles.

Nelabai seniai J. Ziegerists skandavo: „Latvija – latviams, Rusija – rusams". Šiandieną jo balsas pasikeitė. Jis ieško susitaikimo su rusais, nes dalis Latvijos rusų balsavo už ji.

Populiarumo Latvijoje jis pasiekė ne politiniais gabumais, bet labdaringu darbu, vėl primindamas vokiečiui jo paramą sinagogai. Žydų tautybės advokatas A. Bergmanis J. Ziegeristsą laiko sukčium, bet kartu gudruoliu. Advokatas nekritikuoja Rygos žydų bendruomenės už imamus pinigus iš J. Ziegeristso rankų, tačiau toks kelias jam nepatinka. „O, jeigu jis rems koncentracijos stovyklose buvusius žydus?", klausia vokietis. „Juk ir A. Bergmanis kalėjo". „Net ir skatiko nenoriu iš jo rankų". Tą patį sako Margis Vestermanis, žydų bendruomenės atstovas: „J. Ziegerists ieškojo ryšių su mumis. Bet su juo nenorime jokių reikalų turėti. Jis turi blogą politinį vardą".

Peržvelgus daug duomenų, atrodo, kad vyko maždaug tokia eiga.

KGB vadovybei buvo duotas įsakymas bandyti pagerinti savo įvaizdį, negailint tam pastangų bei lėšų. Tas buvo pastebėta Vakarų pasaulyje, nes KGB samdė žmones ir ieškojo patarimų iš „opinijų ekspertų" Vakaruose. Politbiure tuo pat metu tęsėsi nuolatiniai ginčai, nebuvo stipresnių asmenybių ar vadovų. Išstūmus Nikitą Chruščiovą 1964 metais, prasidėjo neveiksmingų **partijos sekretorių paradas: L. Brežnev, po jo, 1982 metais, KGB viršininkas Andropov,** buvęs vyriausias Vengrijos sukilimo malšintojas; jam mirus, K. Černenko – 1985 m.; po jo mirties valdžią perėmė **M. Gorbačiov, buvęs KGB viršininko** pavaduotojas.

Tuo laiku Sovietų Sąjungoje vis gilėjo ekonominis ir moralinis nuosmūkis, tad būtinai reikėjo ką nors daryti: įvesti reformas arba vėl sustiprinti terorą. Gorbačiov pasirinko reformas, kurioms davė skambų „glasnost" vardą, bet visą valdžią norėjo pasilikti tik komunistų partijos rankose.

Tikslios datos, kada buvo padaryti pirmieji slapti susitarimai su Vakarų valstybių vadais, dar nėra viešai atskleistos. Pačioje Sovietų Sąjungoje visas „glasnost" buvo kontroliuojamas per KGB. Ir sovietų galybės laikais buvo nemažai korupcijos, kuri buvusi „prieinama" tik aukščiausiems KGB bei valdžios asmenims. Būdavo nelegalaus, slapto medžiagų permetimo į užsienį (medvilnės, deimantų ir kt.), aišku, tik už „kietą valiutą". Viskas vyko tik tokiu mastu, kokį saugumas leido. Taip pat aišku, kad Vakarų vadų pritarimas ar tolerancija komunistų atliekamoms suktybėms davė „žalią šviesą" korupcijai išsivystyti: dabartinė mafija yra taip slapta ir gerai organizuota, kad galėjo gauti pradžią tik iš visagalinčios ir visažinančios KGB. Taigi mafijos šaknys yra raudonos...

Danutė Bindokienė

Laikas pasitikėti savimi

„Tėvynėje mūsų tautiečiai pasikeitę; mes jų neatpažįstame..." Tais priekaištais gausiai išeivija, susidūrusi su necharakteringu lietuvių elgesiu. Priekaištauti, tiesa, kur kas lengviau, negu ieškoti priežasčių ar stengtis suprasti. Savo nusivylimą kai kuriomis baugindančiomis apraiškomis Lietuvos kasdienybėje priskiriame „homo sovieticus" sindromui, tarytum tai būtų pavojingi virusai, užkrėtę mūsų brolius ir seses tėvynėje. Galbūt užsienio lietuvius labiausiai stebina ir erzina tautiečių tėvynėje tingus apatiškumas, pasirenkant verčiau dejuoti ir skandinti rūpesčius butelyje, užuot griebus dilemą už ragų ir mėginus kurti geresnį rytojų sau ir savo vaikams.

Juk čia ne pirmas kartas lietuvių tautos istorijoje, kai žmonės atsidūrė prieš neperlipamų sunkumų kalnus. Didžią vargų naštą turėjo pakelti ir, šiandien svetimuose kraštuose išblaškyti, lietuviai, tiek savo tėvynėje, tiek už jos ribų. Ne lietuvio būdui bejėgiškai nuleisti rankas ir laukti, kad kažkas kitas pagerintų jo gyvenimą. Neįprasta jam griebtis kriminalinės veiklos ar klaidžioti girtuoklystės miglose.

Tačiau ne vien Lietuva susiduria su šiomis problemomis, tik mes į kitų buvusių Sov. Sąjungos tautų vargus mažiau kreipiame dėmesio. O kreipti reikėtų, ieškant ne tik paralelių, bet ir „vaistų", kurie yra veiksmingi, kovojant su 50 metų trukusia „raudonlige".

Paimkime pavyzdžiu Ukrainą. Kažkada turtinga ir soti valstybė, pasižymėjusi ypač derlingomis žemėmis, bolševikmečiu paversta paklusnia Maskvos tarnaite su sovietinio stiliaus ekonomija. Šios ekonomijos pagrindas: įpratinti žmones priimti nurodymus „iš aukščiau" ir dirbti tik tai, kas įsakyta. Parodyti savo iniciatyvą buvo pavojinga, daug saugiau – likti pilku piliečiu pilkoje minioje. Tai gerai išmėgintas ir veiksmingas metodas išauginti krašte partija rėmimosi sistemą ir pasyvumo kultūrą. Nenuostabu, kad, išnykus tam „ramsčiui", žmonės nebemoka stovėti ant savo kojų. Visi žino, kad reikia kažkokių pasikeitimų, bet nesuvokia, kaip tuos pokyčius įgyvendinti. Daug vadinamųjų ekspertų iš užsienio mėgina patarti Ukrainos gyventojams, kaip žengti į laisvos rinkos ekonomiją ir atsikratyti sovietinėmis liekanomis. Viena tokių programų, vykdomų Amerikos „Agency for International Development", į Ukrainą siunčia jau nebevartojamą karinę įrangą, susidedančią iš įrankių bei įvairių reikmenų, su kurių pagalba gyventojai galėtų pradėti savarankišką ir pelningą verslą. „Naujo ir geresnio gyvenimo išvystymas reiškia pasikeitimus, o pasikeisti visų pirma turi paskiri individai, jų galvosena bei pažiūros", – teigia vienas pareigūnų, besirūpinančių, kad ši amerikiečių parama turėtų konkrečias pasekmes. Nepaprastas ukrainiečių susidomėjimas programa teikia vilčių, kad ji bus veiksminga.

Panašių viltingų švystelėjimų pasirodo ir Lietuvoje. Galbūt jų daugiau, negu mes žinome, nes geros žinios ne taip greitai sklinda kaip blogos. Praėjus daugiau kaip penkeriems metams nuo nepriklausomybės atkūrimo, vis daugiau Lietuvos gyventojų pradeda įsitikinti, **kad valdžia jų gerove nepasirūpins,** kad pasibaigė laikai, kai gyvenimas riedėjo labai siaurais bėgiais ir tereikėjo nuo jų nenukrypti. Kas mokėjo prisitaikyti, galėjo be ypatingų pastangų gyventi; kas negalėjo išsitekti siauruose komunistinio režimo rėmuose, buvo sunaikintas, tuo įbauginant ir kitus. Valstybinio gyvenimo statusas pasikeitė daug greičiau negu gyventojų galvosena, todėl šiandien tiek daug netikrumo.

Pastaruoju metu matyti ženklų, kad žmonės pradeda suvokti savo rolę demokratinėje santvarkoje, skirtumą tarp valdžios kontrolės ir savarankiškos iniciatyvos. Daugeliui jau aišku, kad vyriausybė nieko neduos, niekam pragyvenimo šaltinio neparūpins. Darbo (LDDP) partija dirba tik savo naudai, be abejo, jausdama, kad netrukus valdžia gali išslysti iš jos rankų, opozicijai galbūt net naudinga sunki padėtis krašte, nes tai paranki kumelaitė, kuria tikimasi nujoti į laimėjimą rinkimuose. Vienintelis būdas išlipti iš skurdo ir nevilties – imtis atsakomybės už savo ateitį, tam panaudojant įgimtą lietuvio sumanumą, apsukrumą. Tiesa, tokių prošvaisčių dar nelabai gausu, bet vis dažniau sužinome apie sėkmingai pradėtą verslą, duodantį pelną jį dirbančiam. Tokie pasisekimo pavyzdžiai paskatina ir kitus išbandyti laimę. Su pasisekimu ateina pasitikėjimas savimi, o, išmokusiems galvoti savarankiškai, jau neįsakinės kiekvienas biurokratas. Apie tokius džiugius reiškinius reikia kalbėti kuo plačiau, nes jie padės iš sąmonės ištrinti „homo sovieticus" įvaizdį.

PASKUTINIO KARIŪNO ODISĖJA

JUOZAS KLIMAS

34

Priguliau porai valandų. Bešvintant, niekam nė sudiev nepasakęs, tyliai išslinkau iš namo ir išvažiavau į Polocką. Dėl blogų kelių Polocką pasiekėm jau vakarop. Atsisveikinęs su šoferiu, skubu su Roza į traukinį, bet jos neįleidžia, nes traukinys esąs tik kariškiams. Dabar galvoju ir vėl, kad aš be reikalo įkliuvau į bėdą, jau buvau patyręs, kad niekad negrįžk į dalinį, nes gali komandiruotę atšaukti, o mergaitės vienos stotyje ar mieste palikti negalima.

Sutemo. Kuprinėje turėjau karininko pilotę, kurią mėgdavau vasarą dėvėti. Ištraukęs uždėjau mergaitei ant galvos, apvilkau savo milinę ir tamsoje, nešdama savo lagaminą, įėjo kaip mano pasiuntinys. Vagonai buvo tik prekiniai, šiaudai pasieniuose ir jokios šviesos.

Pasiekus Daugpilį, iššokome su ja į pusę, kur traukiniai manevruoja. Tuščių vagonų traukinys pradėjo judėti į vakarus. Iešmininką paklausiau, kuriuos miestus šis traukinys pravažiuos. Suminėjo Radviliškį. Dar spėjom užsikabinti ant paskutinių platformų ir šaldami bei drebėdami, susiglaudę, po poros valandų kažkokioje stoty traukinys sustojo. Buvo lapkričio 18 d., t.y. viena diena vėliau, negu mano kelionlapis rodė. Tą datą ir šiandien atsimenu, nes buvo paskutinė diena Rusijoje.

Radviliškyje pataikiau į keleivinį traukinį į Šiaulius. Konduktoriui (lietuviui) pasakiu, kad parvežu lietuvaitę iš Rusijos, tai nė bilieto neklausė. Šiauliuose traukinio į šiaurę nebuvo iki rytojaus, o aš jau trečią naktį Lietuvoje nebenorėjau šaltoje stotyje tūnoti. Vienintelė vieta buvo kreiptis į policiją, greitomis sugalvojus kokią istoriją. Aš tokiem dalykam buvau gabus, o ir laimė mane lydėjo. Bet čia nereikėjo meluoti: iš Žagarės kaip tik buvo atvažiavęs nuovados viršininkas su sunkvežimiu, tai jis ir sutiko pavėžinti. Atvežęs į Papilę, nurodė kelią į kaimą, kuris buvo už trejeto km, nes važiuoti sunkvežimiu negalėjo – kelias buvo per prastas. Betemstant pasibeldėm į senelės duris. Toji man rankas išbučiavo, dėkodama už anūkėlės parvežimą iš Rusijos.

Dar tą patį vakarą teko būti vertėju, nes viena lietuvių, o antroji rusų kalbos nemokėjo. Iki vėlyvos nakties tarpininkavau jų pokalbiam.

Bešvintant išskubėjau, kad nepraleisčiau traukinio, einančio iš Rygos į Kauną. Nebeatsimenu stoties pavadinimo, kur traukinys sustojo, ir aš į jį įlipau. Buvau pats vienas karininkams skirtame vagone, bet, išsitiesus patogiam miegui, kažkodėl įkyriai vaizduotėje vartėsi įgrisusių žvalgybų vaizdai...

Radviliškio stotyje pažadino triukšmas su šauksmais: „Jau netelpam!.. Jau pasiliekam!.." Ir girdžiu lyg ir pažįstamą Birutės balsą. Ji buvo mano simpatija prieš įstojant į Karo mokyklą. Ji išvažiavo į konservatoriją, o aš į Karo mokyklą, iš ten į Marijampolę baigti mokomos kuopos, paskui stažuotis Plungėje, vėl į Karo mokyklą, jau į antrą kursą, o tuoj ir į Vilnių... Mudviejų ryšys nutrūko. Karui prasidėjus, kai daugelis atsipalaidavo iš Raudonosios armijos, o apie mane jokios žinios nebuvo, ji pasiteiravus pas man brolį, susidarė įspūdį, jog aš žuvęs. Net Mišias už mano sielą vietos parapijoje užprašė. Todėl kai „kažkoks vokiečių" karininkas jai šūktelėjo „Birute!", tik arti priėjusi atpažino mane. Aš surikau: „Visi lipkite į mano vagoną!"

Tas jaunimo būrelis buvo Mikulskio ansamblio choristai. Konduktorius užprotestavo, pareikšdamas, kad šis vagonas yra tik karininkams. Aš gi jam sakau, jog praleidau trejetą metų fronte, o čia mano draugė su savo draugais, ir aš jų stotyje nepaliksiu. Mandagiai į konduktorių kreipdamasis, pasakiau pažadėdamas, kad, jeigu atsirastų pakelėje karininkų, šis jaunimas pereis į kitą vagoną, nes tikriausia bus išlipančių. Taigi atsiras ir vietų. Konduktorius nusileido. Ir koks man buvo malonumas prisiglausti prie Birutės, su kuria tiek daug mielų valandėlių buvo praleista...

Ne, jau nebegalvojau apie miegą ir iki Kauno prisiminimais perpintos kalbos apie draugus bei apie įvairiausius išgyvenimus kelionę sutrumpino į minutes...

Kaune ansamblio nariai padėkojo už paslaugą parvažiuoti patogiame vagone, o Birutė pasiliko su manimi per visas mano atostogas.

Prisistačiau vokiečių ryšio karininkui dėl algos sutvarkymo. Tas, paėmęs mano komandiruotės dokumentą, ją suplėšė, sakydamas, kad dėl manęs buvo begaliniai daug prirašinėta, bet pratęsė atostogas iki gruodžio 17 d. ir išdavė naują komandiruotę vykti į 253 batalioną, stovintį Vydžiuose. Gavau algos keletą tūkstančių vokiškų markių ir viską atidaviau tėvui, sakydamas, kad tai mano dėkingumas už išlaidas, beleidžiant mane į mokslą, daugiausia už pirmąsias keturias klases, nes likusią gimnazijos dalį baigiau, bedirbdamas ūkyje ir tik nusipirkdamas knygas. Prieš egzaminus pasisamdydavau kokiam mėnesiui mokytoją. Studentas Kuraitis mane pasisodindavo prie kokios grupės, paimdamas iš manęs tik vieną litą už pamoką. Jis, mat, buvo kunigų seminarijoje, bet prieš pat įšventinimą kunigu išėjo iš seminarijos, o tėvai, nors ir turėjo didelį ūkį, bausdami savo sūnų, jo studijom jokios paramos nedavė, taigi jis vertėsi iš privačių pamokų. Jam aš dar likau skolingas 30 litų. Ir štai netikėtai sutikau jį Laisvės alėjoje. Tuoj išsitraukiau piniginę atsiprašydamas, kad užtrukau su ta skola, žinoma, paaiškindamas, kad mane likimas visą laiką „visur mėtė ir vėtė". Jis pasikvietė pas save. Užėjau. Buvo jau vedęs. Supažindino su žmona ir sūneliu. Man bepasakojant savąją odisėją, mane jis nuoširdžiai vaišino, o atsisveikinant atsisakė imti iš manęs skolos pinigus, sakydamas, kad už tokią įdomią pergyvenimų istoriją jis pats turėtų primokėti...

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ TELKINIAI

LOS ANGELES, CA

ŠAUNUS ŠAULIŲ POBŪVIS

Juozo Daumanto šaulių kuopos šaunus pobūvis š.m. rugpjūčio 27 d. vyko Šv. Kazimiero parapijos didžiojoje salėje. Pobūvį, talkinant šauliams ir šaulėms, suorganizavo ir pravedė kuopos vadas Kazys Karuža. Diena buvo karšta, bet to nepaisydami, pobūvin susirinko arti 200 asmenų.

Renginį pradėdamas, K. Karuža pasveikino Lietuvos gen. konsulą Vytautą ir sol. Janiną Čekanauskus, organizacijų atstovus ir gausiai susirinkusius svečius. K. Karuža, paaiškinęs šio pobūvio tikslą, pasisakė jau keturis kartus lankęsis Nepriklausomoje Lietuvoje. Tėvynėje jis buvo susitikęs ir turėjo pašnekesius su aukštais valstybės pareigūnais, Seimo atstovais, Krašto apsaugos ir šaulių organizacijos vadovais. 1994 m. lankydamasis Lietuvoje, Karuža buvo pakviestas dalyvauti įvairiuose suvažiavimuose ir kai kuriuose tarti žodį Amerikos lietuvių vardu.

Paskaitą šiame pobūvyje skaityti buvo pakviestas dr. Algirdas Kanauka. Po paskaitos buvo rodomas Karužos iš Lietuvos atvežtas filmas iš Lietuvos politinių kalinių ir Sibiro tremtinių suvažiavimo Ariogaloje ir Vilniuje. Filmą paruošė prityręs filmuotojas Paulius Jasiukonis.

Žiūrovai, filme išvydę žygiuojančius Lietuvos karius, šaulius ir savanorius, šaukė „Valio!" Žygiuotojai su vėliavomis nužygiavo į bažnyčią, kur šv. Mišias aukojo ir politinės minties pamokslą pasakė Lietuvos kariuomenės pulkininkas kun. A. Svarinskas.

Po pamaldų kariai, šauliai ir organizacijos su vėliavomis, lydint kariuomenės orkestrui, nužygiavo į kapines pagerbti už laisvę žuvusius partizanus. Padėta gėlių, kariai šūvių salvėmis pagerbė žuvusius didvyrius.

Iš kapinių žygiuota į Dubysos slėnį, kur buvo pakelta politinių kalinių ir Sibiro tremtinių vėliava. Sugiedotas Lietuvos himnas. A. Vizbarienė pasveikino tūkstantinę minią, organizacijų veikėjus, visuomeninkus. Sveikinimo žodį tarė Ariogalos meras, paskui Balys Gajauskas, Krikščionių demokratų partijos narys Saulius Pakeliūnas, LŠ sąjungos vadas Rimvydas Mantautas, Tautininkų vardu kalbėjo Rimantas Smetona. Los Angeles Juozo Daumanto šaulių kuopos vadas Kazys Karuža. Konservatorių vardu sveikino prof. Vytautas Landsbergis ir daug kitų.

Filmas buvo tęsiamas Vilniuje. Matėsi Gedimino aikštė, užpildyta žygiuotojais su vėliavomis ir įvairiausiais plakatais, jų tarpe ir JAV bei Kanados vėliavos. Susirinkę prie Lietuvos Parlamento rūmų žygiuotojai pareiškė protestą Rusijai dėl tranzito per Lietuvos teritoriją. Minia siekė 30,000 asmenų. Ten kalbėjo įvairių opozicinių partijų atstovai, jų tarpe buvęs nepaprastas ambasadorius Rusijai Česlovas Stankevičius, prof. Vytautas Landsbergis ir kiti.

Pasibaigus filmui, K. Karuža nuoširdžiai padėkojo dalyviams ir pakvietė visus vaišintis, pabendrauti ir linksmai praleisti laiką. Po vaišių Karuža padėkojo svečiams už gausų atsilankymą ir paramą šaulių organizacijai. Pobūvis buvo sėkmingas.

Šaulys A. Daukantas

BALFO VEIKLA

Išeivija, BALFas ir Lietuva. Šie trys žodžiai jungia lietuvius jau 51 metai.

BALFas yra JAV lietuvių organizacija nepaliaujamai šelpianti vargan patekusius lietuvius užsienyje ir tėvynėje.

Pirmasis Los Angeles BALFo skyriaus „modus vivendi" prieš buvo Vladas Pažiūra. Jis per ilgus dešimtmečius sugebėjo patraukti ir BALFe dirbti veikliausius šio telkinio žmones.

Prieš penketą metų V. Pažiūrai iškeliavus amžinybėn, BALFo pirmininko darbą Los Angeles tęsia Rimtautas Dabšys, kuris kartu yra BALFo centro direktorių tarybos pirmininkas.

Šių metų lapkričio 9 d. St. Petersburg, Floridoje, vykusiame BALFo direktorių suvažiavime jam atstovavo Alfa Pažiūrienė, ilgus metus ištikimai ir energingai tęsianti savo velionio vyro BALFo darbus.

Šiuo metu yra dvylika aktyvių Los Angeles skyriaus BALFo valdybos ilgamečių darbuotojų. Jų skaičius ir darbai įrodo, kad jie yra didelė pagalba vargstantiems tautiečiams.

Šiuo metu Los Angeles BALFas vykdo rudens piniginį aukų rinkimo vajų. Daug mūsų seserų ir brolių grįžo iš tremties. Yra daug vargstančių senelių, ligonių ir vaikų, kuriems labai reikalinga visokeriopa pagalba.

Infliacija Lietuvoje sparčiai didėja ir vargano pensininko, politinio kalinio ar tremtinio pensija niekaip negali jos pasivyti. BALFo siuntos tėvynėje vertinamos ir jų gavėjai būna labai dėkingi. BALFo paramą Lietuvoje dalina Lietuvos Politinių kalinių ir Tremtinių sąjunga, kurios pirmininku yra Balys Gajauskas. Siunčiama parama teikiama tik nuodugniai išaiškinus, kad ji tikrai reikalinga.

Aukas BALFui galima įteikti sekmadieniais BALFo aukų rinkėjams ar valdybos nariams prie lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčios.

Pranešame, kad š.m. gruodžio 10 d., sekmadienį, 12 val. vidudienį, vyks metinis BALFo renginys, kuriame programą atliks Los Angeles Vyrų kvartetas su kompozitore — pianiste Raimonda Apeikyte. Po programos skanūs G. Plūkienės pagaminti pietūs. Dalyvavimo auka 15 dol. asmeniui. Aukojantiems 100 dol. ar daugiau — duodami du garbės bilietai. Stalus užsisakyti ir aukas siųsti prašoma Albinui Mitkevičiui, 5049½ Franklin Ave., Los Angeles, CA 90027, arba kreipiantis tel. (213) 662-6413. Čekiai rašomi: United Lithuanian Relief Fund of America. Už jūsų dosnumą iš anksto dėkojame ir tariame — iki pasimatymo renginyje.

Vytautas Šeštokas

Juozo Daumanto šaulių kuopos š.m. rugpjūčio 27 d. Los Angeles vykusiame pobūvyje. Iš k. — Lietuvos gen. konsulas Vytautas Čekanauskas, paskaitininkas dr. Algirdas Kanauka ir renginio organizatorius, šaulių kuopos vadas, Kazys Karuža.

Nuotr. **A. Pažiūrienės**

MIRTIES PENKMEČIO PAMINĖJIMAS

A.a. Vlado Šimoliūno mirties penkmečio sukaktis bus prisiminta iškilmingomis šv. Mišiomis Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, CA, š.m. gruodžio 31 d.

Velionis buvo Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės karininkas. Ilgesnį laiką gyveno Los Angeles, Californijoje, pasižymėdamas gyva visuomenine veikla. Buvo labai gero ir taikaus būdo žmogus.

Amerikoje gyvena V. Šimoliūno du pirmųjų vedybų sūnūs Juozas ir Romas su šeimomis, sesuo Stasė Petrušaitienė su vyru: Lietuvoje sesers Birutės Povilaitienės ir mirusios sesers Felicijos Stasiūnienės gausi giminė. Gimęs Aukštaitijoje ir pakrikštytas Pušaloto bažnyčioje, Vladas Šimoliūnas augo dainininkės mamos, gražiabalsių sesučių, ir sumanaus ūkininko tėvo šeimoje. Paūgėjęs paliko gražią gimtąją sodybą, mokslą tęsė dėdės prof. inž. Jono Šimoliūno globoje.

Tremtinio dalia jauną gabų vyrą pasitiko Kempteno karo pabėgėlių stovykloje. Joje jisai reiškėsi įvairiose pareigose: stovyklos administracijoje, tautinių šokių šokėjų grupėje, muz. Armono chore. Emigracijai prasidėjus, nukeliavo į Argentiną. Ten pragyvenimui užsidirbdamas, laisvalaikiu veikė su vietiniais lietuviais argentiniečiais, padėjo įsigyti nuosavus namus, organizavo taikingą tarpusavio sugyvenimą. Po kurio laiko, pasitaikius progai, apsisprendė vykti į JAV-es.

Įsipilietinęs su šeima šiame krašte, gyveno ir kelis darbus dirbo Čikagoje. Varganas pragyvenimas neatnešė laimės, ir liūdnų aplinkybių verčiamas, persikėlė į Los Angeles. Šalia tarnybos kuklaus atlyginimo, apsipratęs su aplinka, pradėjo bendrauti su vietos lietuviais; talkino tik ką įsikūrusiai radijo valandėlei, pirmininkavo Lietuvių Bendruomenei, priklausė Susivienijimui Lietuvių Amerikoje, šaulių kuopai, Amerikos Piliečių klubui. Keletą metų iš eilės pirmininkavo karių veteranų sąjungos „Ramovė" L. A. skyriui, organizavo piniginę paramą „Kario" žurnalui.

Žemišką kelionę, sunkios ilgos ligos iškankintas, Vladas Šimoliūnas baigė Dana Point, CA, savo žmonos, buvusios Stasės Pautienienės, rūpestingoje priežiūroje, 1990 metais. Palaidotas Glendale Forest Lawn kapinėse, Los Angeles. Paskutinį šių metų sekmadienį už a.a. Vlado Šimoliūno vėlę, penkių metų mirties sukaktyje, šv. Mišias užprašė Šv. Kazimiero parapijos choras.

Nuoširdžiai dėkojama giminės vardu, choro vadovui ir dirigentui muz. Vikrotui Raliui, valdybai ir choro dalyviams už kilnų dėmesį šviesiam Aukštaitijos lietuviui, uoliai dirbusiam visuomenės labui.

Te Viešpats suteikia jo vėlei atpildo malonių...

Stasė V. Šimoliūnienė

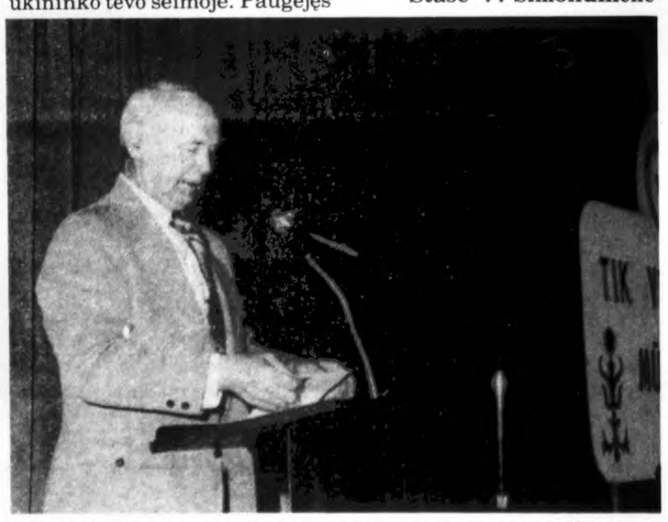

Karių veteranų s-gos „Ramovė" Los Angeles skyr. pirm. Vladas Šimoliūnas 1988 m. praveda kariuomenės šventės minėjimą. Nuotr. **Vl. Gylio**

SIMI VALLEY, CA

LIETUVIŠKA EGLUTĖ PREZ. R. REAGAN BIBLIOTEKOJE

Buvusio JAV prezidento Ronald Reagan biblioteka, muziejus ir studijų centras yra įsteigtas Simi Valley, Californijoje, maždaug 40 mylių į šiaurės vakarus nuo Los Angeles miesto. Muziejuje, tarp įvairių parodos salių, yra ir „Laisvės salė" (Freedom Hall), kurioje po stiklu išstatyti laiškai, brošiūros, knygos ir fotografijos buvusių disidentų, kurių prašymai ir padėkos laiškai prez. Reagano laikais pasiekė Baltuosius Rūmus. Tarp jų yra ir prel. Alfonso Svarinsko nuotrauka su trumpa biografija, dr. Algirdo Statkevičiaus poezijos rinkinys ir Lietuvos studentų pogrindžio literatūra.

Bibliotekos auditorijoje nuo š.m. lapkričio 19 d. stovi trisdešimt Kalėdų eglučių, didelė dalis jų papuoštos įvairių tautų tradiciniais papuošalais. Lietuviškų šiaudinukų menininkių Veronikos Polikaitienės, Valės Ruzgienės ir Marijos Škėmaitės sukurtais šiaudinukais papuošta lietuviška Kalėdų eglutė stovi tarp kitų eglučių, lyg graži jaunamartė.

Los Angeles apylinkės gyvenantys lietuviai kviečiami apsilankyti (iki sausio 5 d.) ir pasigrožėti lietuvišku menu. Ronald Reagan Presidential Library yra: 40 Presidential Drive, Simi Valley, CA 93065, tel. (805) 522-2977.

Dalilė Polikaitienė

Lietuviška Kalėdų eglutė prez. Ronald Reagan bibliotekoje Simi Valley, CA Nuotr. **Vyto Ruzgio**

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Auksė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

J K S CONSTRUCTION
„Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding): medžio, aluminiaus ir kt. Turiu darbo draudimą. **R. Jankauskas, tel. 708-969-2658.**

SŪDYTOS SILKĖS IŠ KANADOS!
Užsisakykite šventėms jau dabar!
20 svarų statinaitė — **$33**
8 svarų statinaitė — **$19**
Skambinkite:
708-532-5951
arba
708-687-5677
po 5 val. p.p.
Pristatome UPS

BULK MAIL SERVICE
Licensed & Insured
Saulius Matulevičius
Tel. 312-247-1651

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VĖSINTUVUS.
H. Dockys
Tel. 585-6624

REAL ESTATE

RE/MAX
GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS
- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **MLS** kompiuteriuir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir parduodame namus
- Apartmentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR SALE
Great income opportunity. Maint-Free, brick 3 flat.
Diamond R.E. 708-458-9900

Century 21
KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.
DANUTĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

FOR SALE
Iš Lietuvos parduodami labai gražūs, įvairūs gintaro karoliai, medalijonai su įšalusiais vabzdžiais, rožančiai, gintariniai paveikslai, Aušros Vartų Marijos gintarinis paveikslas, įvairūs linininiai audiniai, išaustas Tautos himnas. Pristatome arba pasiunčiame. **Kreiptis: 708-656-6599.**

Your ticket to a secure retirement.

TRANSPAK
MAISTO SIUNTINIAI
šv. Kalėdoms
bus pristatyti Jūsų artimiesiems, jeigu užsakysite iki
gruodžio 20 d.
Aukštos kokybės maisto produktai
Du patys populiariausi,tai už **$39.-** ir už **$98.-**

$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

$98.- dešra (rūkyta), mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris, sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, kruopos (ryžiai), makaronai, razinos, majonezas, riešutai (išlukštenti), konservuoti žirneliai, konservuoti agurkai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai.
55 svarai arba 25 kg.

***TRANSPAK*, 2638 W. 69th St.**
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

KALĖDŲ ŠVENČIŲ DOVANA — KNYGOS GAUNAMOS „DRAUGE"

ATSIMINIMAI. Mykolas Krupavičius. 364 psl.	$3.00
PIETRYČIŲ PABALTIJO ETNINĖ PRAEITIS. P. J. Kušneris. 224 psl.	$3.00
ŠVIESA LANGE. Romanas. J. Kralikauskas. 248 psl.	$3.00
PILIAKALNIO ŠEŠĖLIS. Romanas. Alb. Baranauskas. 213 psl.	$4.00
LIETUVIŲ PAPROČIAI IR TRADICIJOS IŠEIVIJOJE. Danutė Bindokienė. 363 psl.	$15.00
TAUTOS SUKILIMAS. 1941. Pil. Narutis. 404 psl.	$17.00
IŠ SUTEMŲ Į AUŠRĄ. Prof. dr. Ant. Ramūnas. 453 psl.	$3.00
NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT. Atsiminimai. Rapolas Skipitis. 440 psl.	$3.00
ATSIMINIMAI. Nepriklausomybės keliais. Martnas Yčas. 700 psl.	$20.00
BERŽAS UŽ LANGO. Romanas. D. Mackialienė. 323 psl.	$3.00
KELIONĖS NEŽINOMUOSE KRAŠTUOSE. Atsiminimai. Alg. Gustaitis. 311 psl.	$5.00
IŠ MANO ATSIMINIMŲ. P. Klimas. 415 psl.	$12.00
LENKŲ APAŠTALAVIMAS LIETUVOJE. Kun. Kazimieras Prapuolenis. 365 psl.	$10.00
SUNKIŲ SPRENDIMŲ METAI. Atsiminimai. Bronius Aušrotas. 237 psl.	$5.00
ASMENYBĖ IR RELIGIJA. Ant. Paškus. 156 psl.	$6.00
LIETUVIŲ LITERATŪROS SKAITYMAI. Danutė Bindokienė. 589 psl.	$25.00
KAZYS BIZAUSKAS, I, II. Monografijos. Pranas Zundė. Abi knygos po	$12.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO, I, II, III d. Atsiminimai Visos po	$5.00
PER DVIDEŠIMTĄ AMŽIŲ. Atsiminimai. Aleksandras Pakalniškis. 261 psl.	$7.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, pinigų nesiųsti. Su knygomis gausite sąskaitą, kurioje bus pažymėta pasiuntimo išlaidos. Illinois gyv. pridedama State sale tax 8.75% nuo knygos kainos.

ILLINOIS LIETUVIAI GYDYTOJAI PRISIKELIA

Prieš keliolika metų lietuvių gydytojų organizacijos buvo veiklios. Jų buvo kelios, turėdavo reguliarius suvažiavimus su mokslinėmis programomis, vykdydavo visuomeninius planus, atlikdavo šalpos darbus. Jau daug metų viskas nutilo, tik dr. V. Šaulio redaguojamas žurnalas „Medicina" reguliariai tris kartus per metus aplanko visus lietuvius gydytojus visame pasaulyje, įskaitant ir Lietuvą. Tiesa, dar veikia žiemos seminaras kalnuose. Tuo tarpu „Gajos" korporacija (lietuvių katalikų gydytojų organizacija ir Ateities federacijos narė) dar gan veikli.

Jaunųjų gydytojų iniciatorių grupė: dr. Edis ir Kristina Razmos, dr. Renata Variakojytė ir kiti suorganizavo Illinois lietuvių gydytojų pokylį „La Perla Restaurant", kur susirinko juniorai ir senjorai su šeimomis bei draugais. Iš viso buvo per 70 dalyvių. Geras ženklas...

Dr. Edis Razma pažadėjo sušaukti kitą Illinois lietuvių gydytojų susirinkimą su narių verbavimu greičiausiai pavasarį, grįžus iš 1996 m. žiemos seminaro (vasario 17-24 d.) Kanadoje. Tikiuos, kad kas nors smulkiau aprašys šį susirinkimą ir žiemos seminarą snieguotuose kalnuose, parodydami, kad jaunieji lietuviai gydytojai neleis „numirti" kadaise buvusiai veikliai Illinois gydytojų organizacijai, tarnavusiai lietuvybės misijai ir medicinos profesijai.

"Gaja", įsisteigusi Vytauto Didžiojo universitete 1929 m., savo veiklą (ideologinę, visuomeninę, profesionalinę) tęsė nepriklausomybės laikais ir išeivijoje iki dabar, turėdama kasmet po du susirinkimus. 1995.9.10 Ateitininkų namuose, Lemonte buvo sušauktas visuotinis susirinkimas, kuriame buvo apie 50 dalyvių.

„Gajos" valdybos pirm. dr. Antanas Razma pradėjo susirinkimą, džiaugdamasis dalyvių gausa, bet pasigedo jaunųjų kolegų, kurių yra nemažas skaičius Čikagoje ir jos apylinkėse. Vyresniesiems tokie susirinkimai maloni socialinė draugystė. Jis kėlė klausimą, kodėl jaunieji praranda interesą aktyviai dalyvauti „Gajos" korporacijos veikloje. Tuo pačiu iš dalies teisino jaunesniuosius, kurie užimti savo profesijose, šeimose ir įvairiuose amerikiečių klubuose. Kvietė visus apie šią problemą pamąstyti, vėliau pasisakyti diskusijose ir mėginti rasti išeitį, kad „Gaja" ir toliau gyvuotų, tarnautų lietuvybės, ateitininkijos, medicinos principų įgyvendinime.

Prof. dr. Juozas Meškauskas metė žvilgsnį į „Gajos" istoriją. Pasidžiaugė „Gajos" praeitimi, buvusiais ir esančiais „Gajos" žymiais asmenimis, pasiekusiais daug laimėjimų medicinos moksle, visuomeninėje veikloje, kultūriniuose laukuose.

Taip pat jis prisiminė savo sunkius kelius, kadangi, būdamas veiklus ateitininkas, turėjo nugalėti daug kliūčių, kol pasiekė Vytauto Didžiojo universiteto Medicinos fakulteto dekano kėdę Lietuvoje. Jis priminė jaunesniesiems, kad, turint viziją prieš akis, dirbant profesionaliai, visada galima pasiekti savo tikslą.

Dr. Vacys Šaulys, „Medicinos" redaktorius, neseniai grįžęs iš Lietuvos, davė įdomų pranešimą iš susitikimų su įvairiais asmenimis. Jis pranešė, kad „Gaja" yra susiorganizavusi Kauno Medicinos akademijoje. „Gajoje" yra per 20 narių, kurie rūpinasi negalinčiais vaikščioti seneliais, juos aprūpina medicinos ir maisto būtinumais. Dr. V. Šaulio siūlyta „Gają" Kaune remti įvairiais būdais, nors jos nariai ne visi yra ateitininkai.

Dr. Šaulys susitiko su lietuviais katalikais akademikais Vilniuje, papasakojo iš jų buvusio susirinkimo įspūdžius.

Dr. Kazys Ambrozaitis metė žvilgsnį į būsimą „Gajos" veiklą. Pranešimas buvo entuziastingas, į ateitį žiūrėjo optimistiškai, kviesdamas jaunesniuosius kolegas perimti „Gajos" vadovavimą, o mes senjorai — kaip jis sakė, padėsime, atliksime „juodus" organizacinius darbus. Jis, o vėliau visi kiti, diskusijose pabrėžė, kad mums reikia jaunų „Gajos" vadovų.

Dr. Petras Rasutis, „Gajos" valdybos iždininkas ir sekretorius pateikė „Gajos" finansinę padėtį. Taip pat jis pranešė, kad šiuo metu yra apie 120 narių, bet tik 67 atsiliepia ir sumoka nario mokestį su auka „Gajos" korporacijos studentų ir senelių paramai. Sunkiausia palaikyti kontaktą su jaunaisiais profesionalais.

Ateitininkų federacijos vado Juozo Polikaičio pranešimas buvo labai įdomus. Jis glaustai nušvietė ateitininkų padėtį Lietuvoje ir išeivijoje. Yra gerų ir pasišventusių vadovų ateitininkams Lietuvoje, bet jų reikia daugiau. Lietuvos ateitininkai yra dėkingi už finansinę ir darbų paramą išeivijos vienminčiams. Juozas Polikaitis gana atvirai pasidžiaugė laimėjimais užsienyje, bet iškėlė ir trūkumus ateitininkų veiklos išeivijoje. Jis išdėstė ateitininkų veiklos ateities planus ir žiūri į visą optimistiškai.

Po pranešimų buvo gyvos diskusijos. Naujos „Gajos" valdybos nebuvo galima sudaryti, nes nebuvo kandidatų. Visas susirinkimas vienbalsiai prašė ir nubalsavo, kad ta pati valdyba pasiliktų dar vieneriems metams su teise kooptuoti naujus valdybos narius. Valdybą sudarė: dr. A. Razma — pirmininkas, dr. P. Rasutis — iždininkas ir sekretorius, dr. E. Lelis, dr. D. Brazdžiūnaitė. Po to buvo vaišės ir vėliau muzikinė programa.

Š.m. lapkričio 9 d. dr. Elenos Baltrušaitienės namuose buvo darbingas „Gajos" valdybos su konsultantais posėdis. Jame dalyvavo: dr. A. Razma — pirmininkas, dr. P. Rasutis — iždininkas ir sekretorius, konsultantai — dr. E. Baltrušaitienė, dr. V. Šaulys, dr. K. Pemkus.

Buvo peržvelgtas visuotinis „Gajos" susirinkimas, pasidžiaugta pasiektais pasisekimais, kritiškai pasisakyta apie trūkumus.

Padėkota dr. E. Baltrušaitienei už atliktus įsipareigojimus, kai ji lankėsi Lietuvoje. Ji nuvežė „Medicinos" žurnalų, „Gajos" juostelių, šiek tiek pinigų, kuriuos perdavė „Gajos" korp. Lietuvoje organizatoriams. Ji susitiko su dr. Alfredu Purtoku, dr. Uždaviniu, dr. Albinu Šmulkščiu ir kitais katalikais gydytojais, kuriems rūpi „Gajos" korporacijos suorganizavimas Kaune ir Vilniuje. Dr. Baltrušaitienė siūlė pasikviesti iš Lietuvos vieną minėtų gydytojų į Čikagą, kur būtų galima nuodugniai išdiskutuoti bei suderinti „Gajos" ateities veiklą išeivijoje ir Lietuvoje.

Dr. Baltrušaitienė siūlė pasikviesti iš Lietuvos vieną minėtų gydytojų į Čikagą, kur būtų galima nuodugniai išdiskutuoti bei suderinti „Gajos" ateities veiklą išeivijoje ir Lietuvoje.

Dr. E. Baltrušaitienė sutiko būti „Gajos" valdybos sekretore, kuri tuoj pradės korespondencinį kontaktą su Lietuvos katalikais gydytojais.

Dr. P. Rasutis kalbėjo apie finansus ir narių padėtį.

Dr. V. Šaulys davė apžvalgą apie leidžiamus mediciniškus žurnalus Lietuvoje. Jis perskaitė įdomų pranešimą apie „Gajos" veiklą Kauno Medicinos akademijos ir Klinikos savaitraštyje — „Ave Vita". Dar kartą dr. V. Šaulys ragino finansiškai sušelpti Kauno „Gajos" studentus, kurių materialinė padėtis yra bloga. Tuoj bus susirišta su Kaunu ir per Prano Dovydaičio fondą sušelpti minėti studentai.

Buvo nutarta kitą „Gajos" susirinkimą sukviesti 1996 m. kovo 24 d., sekmadienį prieš Verbas.

Dr. A. Razma padėkojo dr. E. Baltrušaitienei už vaišingumą, dr. V. Šauliui už puikiai redaguojamą „Mediciną", dr. K. Pemkui už redaguojamą „Gajos" istoriją, dr. P. Rasučiui už tvarkingai vedamą „Gajos" finansų knygą ir dr. E. Baltrušaitienei už perėmimą „Gajos" sekretoriato. Su gera nuotaika po 2 valandų posėdžiavimo kiekvienas išvažiavo savais keliais.

Dr. Antanas Razma

„Gajos" korporacijos susirinkime rugsėjo mėn. Ateitininkų namuose. Iš kairės: Ateitininkų federacijos vadas Juozas Polikaitis, dr. Kazys Ambrozaitis ir dr. Petras Kisielius.

Mergaičių kvintetas (iš kairės): Kristina Kliorytė, Laura Rukšėnaitė, Venta Civinskaitė, Audra Valaitytė ir Kristina Stankutė. Kvintetas laimėjo antrąją premiją Toronto „Vaikų šventėje" už atliktą dainą „Saulėlydis" muz. A. Klovos.

JAV LB ŠVIETIMO TARYBOS GARSIAJUOSTĖS VAIKAMS

Kai oras atvėsta, dienos trumpėja, šeimos praleidžia daugiau laiko namie. Vaikai žaidžia, bet tarp jų balselių girdėti rami kanklių muzika. Tai yra JAV LB Švietimo tarybos išleistos dvi juostelės — „Lietuvos liaudies pasakų ir dainų" I ir II rinkinys, tinkantis įvairaus amžiaus vaikams. Mergaičių choras „Liepaitė", dainuojantis „Gale lauko toli", sukelia prisiminimus net tėveliams ir seneliams. Instrumentais atlikta daina „Atskrend sakalėlis", ritmingai kviečia jaunesniųjų kojytes šokti. Šis rinkinys tinkamas tiems, kurie nori, kad jų namuose vaikai nuolat girdėtų lietuvių kalbą ir muziką.

Įdomi Vandos Frankienės pasaka „Ledas", kurioje žuvų karalaitė paaiškina, kas tai yra ledas. Ši pasaka ne per ilga, todėl tinkama jaunesnio ir vyresnio amžiaus vaikams. Deja, kai kurios pasakos, kaip „Vilkas ir ožiukai", ne tik taikytos vyresniems vaikams, bet taip pat turi žiaurumo elemento. Įvairių žiaurumų, nors ir netyčia, vaikai pamato per televiziją. Realiame gyvenime žiaurumų taip pat netrūksta, tad kodėl... per ramią, malonią pasaką vaikui dar žiaurumą pristatyti? Senos lietuviškos liaudies pasakos dažnai turi žiaurumo elemento, kurie netinkami vaikams.

„Vilkas ir ožiukai" prasideda su močiutės ir senelio mirtimi. Tai labai nemaloniai nuteikianti pasakos pradžia. Paskiau vilkas praryja ožiukus. Ar tai negąsdina jaunų vaikų? Toliau į vilko gerklę įkiša karštą keptuvę, vilko viduriai plyšta ir ožiukai išlenda. Gal chirurgams tai priimtinas vaizdas, bet net ir suaugusiems toks įvaizdis sukelia pasišlykštėjimą, o ką bekalbėti apie vaiką! Pasaka „Senelis ir Senelė" yra per ilga. Mažų vaikų dėmesys trumpas, o vyresni neturi nei laiko, nei kantrybės ilgai sėdėti vietoje ir klausytis ilgų pasakų. Gal galima būtų paįvairinti pasakas skirtingais balsais, o ne tik vieno skaitytojo. (Juostelę puikia tarsena įkalbėjo Milda Lenkauskienė.)

Aišku, tinkamas audio kasetes galima groti, važiuojant automobiliu, nes dažnai vežame vaikus į mokyklą, sportą, tautinius šokius ir kitus užsiėmimus. Amerikoje augęs jaunimas pripratęs ne tik prie garsinio, bet ir vaizdinio pristatymo — televizija, vaizdajuostės ir net kompiuteriai rodo judančius, spalvotus paveikslus. Būtų gerai prie audio kasečių turėti ir spalvotas knygeles, kurias vaikas kartu verstų su garsine juostele. Anglų kalba jų yra, bet lietuvių — dar trūksta.

Audio kasetės „Du gaideliai", „Grybs, grybs" turi atitinkamas knygeles, tai ir tėveliai, ir vaikai gali sekti paveikslėlius ir žodžius iš knygelės. Darželio amžiaus vaikams reikia paprastų, aiškių dainelių, kad galėtų lengvai suprasti žodžius. Jei vyresniems jau nusibodo „Pučia vėjas", turime nepamiršti, kad mažiems tai yra naujiena, jie su malonumu greitai pagauna žodžius ir melodiją, kartu dainuodami. Vyresni vaikai jau jaučia savo gyvenamos aplinkos įtaką ir gal norėtų greitesnės muzikos, o žodžius — modernesnėmis temomis.

Išleidžiant juostelę, reikia apgalvoti kokiam amžiui ji tinkama. Dažnai Lietuvoje ir Amerikoje augantys vaikai skiriasi savo nuotaikomis. Nors ši juostelė gal labiau tinka Lietuvos vaikams, mums verta ją įsigyti, kad mūsų vaikai dažniau girdėtų lietuvių kalbą.

Su kiekviena išleista knygele, su kiekviena juostele vis mokomės. Labai įvertiname LB Švietimo tarybos nuoširdžias pastangas pateikti medžiagos mūsų vaikams, kad lavintųsi lietuvių kalba. Pasakų juostelės ir kai kurios pritaikytos knygelės gaunamos LB Švietimo tarybos knygyne: 13648 Kickapoo Trail, Lockport, IL 60441.

Daina Siliūnienė

SAVIŽUDYBIŲ CENTRAS

E. RINGUS

Viename pietinės Vengrijos apskrityje atsitinka didžiausias skaičius savižudybių, daugiau negu kituose kraštuose pasaulyje, kai kur 80 asmenų 100,000 gyventojų. Surinktos žinios iš šeimų, nukentėjusių nuo savižudybių, rodo, kad tokie įvykiai kartojasi net per kelias generacijas. Tarp jų — vieni užbaigė savo gyvenimą ankstyvoje jaunystėje, kiti — vyresniam amžiuje. Giminės ar šeimos nariai dažnai nepajėgia rasti aiškių priežasčių. Įdomu, kad pas vengrus savižudybė nėra traktuojama kaip didelė katastrofa. Maža to, savižudžiai netgi laikomi net tam tikroje pagarboje. Turbūt todėl, kad vengrų istorijoje nuo Atilos laikų nemažai tautos didvyrių baigė gyvenimą savo rankomis, tai gal dabar sekama jų pavyzdžiu.

Vengrijos pietrytinėje dalyje savižudybių papildoma beveik dvigubai daugiau, negu centrinėje, nors bendras sveikatos lygis ten yra pats aukščiausias. Skelbiama, kad antroje vietoje savižudybių statistikose yra suomiai, kalbantieji gimininga vengrams kalba. Tačiau vėliausi genetiniai tyrimai parodė, kad genetiškai abi tautos yra skirtingos, kas kalba prieš paveldėjimo teoriją, Yra dar du panašumai tarp abiejų tautų — alkoholizmas ir gyventojų skaičius plačiose teritorijoje, ypač Suomijoje. Be to, pietvakarinėje Vengrijoje gyvena daugiausia protestantai (kaip ir Suomijoje), kurių pažiūros į savižudybę skiriasi nuo katalikų. Statistika rodo, kad neišmokslinti žmonės papildo savižudybę dažniau, negu inteligentija ir dažniausios savižudybės aukos yra vyresni vyrai.

Įdomus faktas, kad abiejų kraštą, t.y. Suomijos ir Vengrijos, civilizacija yra aukšto lygio, kas neina drauge su nuomone, kuri skelbia, kad savižudybės dominuoja neišsivysčiusiuose kraštuose. Priešingai, gerai išvystyti kraštai, pvz., Japonija ir Singapūras, irgi pasižymi aukšta savižudybių statistika.

KOKIU KLAUSIMU Į KĄ KREIPTIS LIETUVOS AMBASADOJE WASHINGTON, D.C.

Prieš bene gerus metus (dėkui dienraščiui „Draugui") supažindinau skaitytojus su Lietuvos ambasados Washington, D.C. darbuotojais, jų trumpomis biografijomis. Tačiau laikas bėga, žmonės keičiasi, jau ateina rotacijos laikas t.y. atšaukimai ir nauji paskyrimai, dėl to malonius skaitytojus noriu supažindinti su personalo ir darbų pasiskirstymo pasikeitimais Lietuvos ambasadoje, siekdamas tuo būdų palengvinti jam, atsiradus reikalui, kuo greičiau susisiekti su tuo tarnautoju, kuris jam būtų pats reikalingiausias.

Patarėjas **Stasys Sakalauskas** — rūpinasi bendrosios politinės informacijos apie Lietuvą teikimu, ryšiais su JAV Kongresu, užsienio ambasadomis bei Lietuvos — JAV kariniu bendradarbiavimu, rengs Jungtinėse valstijose Lietuvos piliečių balsavimą rinkimų į Lietuvos Seimą metu.

Patarėjas **Vytautas Žalys** — palaiko ryšius su JAV Valstybės departamentu, renka ir analizuoja politinę informaciją, atsako už bendradarbiavimą su JAV, vietos lietuvių organizacijomis ir amerikiečių bei lietuvių spauda.

Pirmasis sekretorius **Darius Pranckevičius** atsakingas už ekonominius santykius, plėtoja ryšius tarp JAV ir Lietuvos institucijų finansų ir prekybos klausimais, telkia ekonominę informaciją ir ją analizuoja, padeda rengti sutartis, palaiko ryšius su Pasaulio Banku ir Tarptautiniu valiutos fondu, konsultuoja JAV ir Lietuvos kompanijas.

Padėjėjas ekonomikai ir prekybai **Linas Orentas** teikia informacijas investicijų klausimais, ekonominį Lietuvos klimatą, statistiką. Skleidžia informaciją apie Lietuvoje gaminamą produkciją, bendradarbiauja su Lietuvos ekonominėmis įstaigomis, prekybos agentūromis bei atitinkamų ministerijų departamentais, teikia konsultacijas prekybos srityje Lietuvos ir JAV verslininkams.

Padėjėja švietimo ir kultūros srityje **Kerry Stromberg** rūpinasi JAV-Lietuvos aukštųjų mokyklų bendradarbiavimu, teikia žinias JAV studentams apie galimybes studijuoti Lietuvoje, turizmą, rengia kultūrines programas, atsako į bendrojo pobūdžio paklausimus minėta tematika.

Padėjėjas ryšiams su visuomene **Edvardas Tuskenis** teikia bendrą informaciją klientams, palaiko ryšius su amerikiečių spauda, radiju, TV, JAV pabaltiečių ir žydų organizacijomis, verčią į anglų kalbą ir redaguoja tekstus.

Administracijos atašė **Ramūnas Astrauskas** išduoda vizas kitų šalių piliečiams, tvarko buhalterinę apskaitą ir ambasados ūkį bei aplinkos priežiūrą.

Deja, tai jau ir viskas. Tenka konstatuoti tą faktą, kad darbų daugėja, o darbuotojų ambasadoje šiemet mažėja. Buvęs du metus mūsų ambasados patarėjas Jonas Paslauskas šiuo metu jau dirba Lietuvos Laikinuoju reikalų patikėtiniu Ottawa, Kanadoje, vadovauja pačiai jauniausiai Lietuvos ambasadai. I sekretorė Sigutė Jakštonytė nuo Naujų metų skiriama darbui į Briuselį, Lietuvos nuolatinėje misijoje Europos Sąjungoje, kur ji padės rengti sutartis tolesniai Lietuvos integracijai į Vakarų Europos struktūras.

Taigi ambasadoje nebeturime teisininko, įgalioto konsulo. Dėl to, norint gauti informacijos nuosavybės teisių atstatymo, įvaikinimo, pilietybės, Lietuvos paso gavimo klausimais, geriausia yra kreiptis į Lietuvos generalinį konsulatą New Yorke. Ten galima bus atlikti ir notarinius veiksmus, dokumentų legalizavimą ir pan.

Taip pat noriu paprašyti malonių skaitytojų pagalbos atitaisant spaudoje ar kai kuriuose leidiniuose pasitaikančius netikslumus. Pastebėjus klaidingą informaciją apie Lietuvą ar lietuvius prašome apie tai mums pranešti, atsiunčiant leidinio atitinkamą puslapį ir tikslią metriką (laikraštis ar leidinys, data, leidykla ir pan.). Būtume už tai nepaprastai dėkingi, nes esame nepajėgūs skaityti visų JAV, ypač lokalinių laikraščių bei leidinių.

Dr. Alfonsas Eidintas
Ambasadorius

Su giliu liūdesiu pranešame, kad š.m. gruodžio mėn. 4 d. Sun City, AZ netikėtai mirė

A.†A.
BRUNO MORKIS MORKEVIČIUS

Gimė Lietuvoje. Eilę metų gyveno Čikagoje ir kurį laiką Long Beach, CA.

Liko liūdinti žmona Aldona Vadopalaitė, draugai ir giminės.

Tebūna jam šviesu Viešpatyje.

Mylimai Motinai

A.†A.
DOMICELEI VIZGIRDIENEI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą jos sūnums — **JUOZUI, mūsų klubo nariui, PETRUI, ROMUALDUI** ir visiems artimiesiems.

Futbolo klubas Lituanica

A.†A.
JONUI STOŠKUI

mirus, jo žmoną ir dukrą, taip rūpestingai Jį prižiūrėjusias, nuoširdžiai užjaučiu.

Kaimynė Adelė Pabrėža

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Povilas Žumbakis yra ne tik žinomas advokatas, bet ir įžvalgus komentatorius; jis aptars naująją Lietuvos teisę ir jos poveikį Amerikos lietuviams, kalbėdamas gruodžio 9 d., šeštadienį, 1 val. p.p., Jaunimo centro kavinėje. Šiame aktualiame forume teisės klausimais taip pat kalbės kun. Antanas Saulaitis, SJ, kuris į iškilusias problemas pažvelgs iš filosofinės pusės. Visuomenę gausiai dalyvauti kviečia Lituanistikos tyrimo ir studijų centras.

Tradiciniai kūčių valgiai, įdomi programa, bendros giesmės — visa tai bus Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, gruodžio 15 d., 6:30 val. vak. Kūčias ruošia PLC renginių komitetas. Yra labai svarbu registruotis iki gruodžio 12 d., paskambinant Aldonai Palekienei 708-448-7436 arba Nijolei Stelmokienei 708-257-6846.

Šeštadienį, gruodžio 9 d., New Yorke vyks Tautos fondo posėdis, kurio metu bus pagerbtas ir ilgametis Tautos fondo pirmininkas Juozas Giedraitis. Į posėdį iš Čikagos vyksta dr. Leonas Kriaučeliūnas ir Pranas Povilaitis.

Čikagos studentai ateitininkai visus lietuvius kviečia į Kūčias, kurias ruošia sekmadienį, gruodžio 17 d., 1 val. popiet, Jaunimo centre. Registruotis prašome pas Valeriją Žadeikienę tel. 708-424-4150.

Čikagos Lietuvių pensininkų sąjungos narių susirinkimas-pobūvis bus gruodžio 14 d., ketvirtadienį, 1 val. p.p., Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės namuose, 2417 W. 43rd St. Susirinkime Arvydas Vanagūnas kalbės sveikatos temomis, bus meninė programa, šilti pietūs, dovanų paskirstymas. Nariai ir svečiai maloniai kviečiami dalyvauti.

Auksinis pinigas vėl nuskambėjo, krisdamas į raudonąjį „Salvation Army" kibirėlį. Tai kasmetinė Kalėdų laikotarpio tradicija, prasidėjusi 1982 metais: nežinomas aukotojas (o gal aukotojai?) į kibirėlį, kurių daug šiuo metu pasirodo Čikagos ir apylinkių vietovėse, įmeta vieną ar daugiau auksinių pinigų, tačiau niekad nepasitaikė taip anksti — lapkričio 24 d. Auksinis pinigas įvertintas 390 dol.; tikima, kad iki Kalėdų „paslaptingų auksinukų" atsiras ir daugiau.

x **Šampanas, muzika ir juokai!** Tokią kombinaciją rasti Pasaulio lietuvių centre Naujų metų susitikime. Nustebsit salės grožiu ir maisto skanumu. Patarnavimas bus nepaprastas. Šoksit prie Žiburio orkestro muzikos. Nedelskit, rezervuokite stalus dabar. **Skambinkit Kristinai Razmienei (708) 301-4260.**

(sk)

x ***TRANSPAK praneša:*** „Per lietuviškos spaudos draudimą buvo sunaikinta labai daug lietuviškų knygų, pavyzdžiui: 1891-1893 metais vien tik sieną saugantys žandarai konfiskavo ir sunaikino 37,718 lietuviškų knygų, o 1900-1902 metais virš 50,000 knygų". **Siuntiniai** ir **komercinės** siuntos į **Lietuvą.** Maisto siuntiniai. **TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL, tel. 312-436-7772.**

(sk)

x **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road - Tel. (312) 847-7747.**

(sk)

Lietuvos vyčių šokėjai, vadovaujami Lidijos Ringienės, Ritos Kėželienės, Ligijos Tautkuvienės, Frank Zapolio ir Auksės S. Kane, atliks kasmetinę programą „Lietuviškos Kalėdos" Mokslo ir pramonės muziejuje (Museum of Science and Industry) sekmadienį, gruodžio 10 d., 2 val. p.p. Jau 54 metai iš eilės lietuviai dalyvauja „Christmas Around the World" programoje, ruošiamoje muziejuje Kalėdų laiku. Be šokėjų lietuviškoje programoje pasirodys ir vaidintojai: Bronius Fabijonas, Gailė Butts, Vika Gylytė, Austė Ringutė, Ričardas Končius, Brian Kovach, Viki Sušinskaitė, John Radavich, ir kiti; akordeonu akompanuos Daina Ringutė, smuiku — Aleksas Gylys, taip pat pasirodys Giedraičių šeimos dainininkai (vad. Antano Giedraičio) ir Lietuvos vyčių choras, vad. Fausto Strolios.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, pranešė prel. Juozui Prunskiui, kad jo skirtoji premija, duodama už religinių idealų vystymą (5,000 dol. vertės) už 1994 metus nusiųsta Lietuvoje leidžiamam žurnalui „Katalikų pasaulis". Premijų skyrimu rūpinasi Lietuvių Katalikų religinė šalpa vyskupo P. Baltakio priežiūroje.

Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo šventė yra šį **penktadienį, gruodžio 8 d. Visi katalikai tą dieną privalo dalyvauti šv. Mišių aukoje (galima šią pareigą atlikti iš vakaro, ketvirtadienį).**

Lietuviškos šv. Mišios šios šventės proga bus aukojamos Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke, penktadienį — 7 ir 9 val. ryte, taip pat 7 val. vakare; anglų kalba — ketvirtadienį 7 val. vakare, penktadienį 8 ir 10 val. ryte.

Lapkričio 27 d. Čikagos vidurmiestyje, prie State ir Randolph gatvių, atidaryta didžioji čiuožykla. Tai labai populiari žiemos pramogų vieta, kur ne tik galima čiuožti, bet vyksta įvairios programos; galima išsinuomoti ir pačiūžas, bet už čiuožimą mokėti nereikia. Čiuožyklos valandos yra nuo 9 ryte iki 7:15 val. vakare. Čiuožykla veiks iki kovo mėn. vidurio.

Ateinantį sekmadienį, gruodžio 10 d., po 8, 9:15 ir 10:30 val. r. šv. Mišių, Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje bus lietuviškų blynų pusryčiai. Kviečiami esantys, buvusieji parapijiečiai ir apskritai lietuviai iš arti bei toli, nes gautas pelnas skiriamas šiai lietuviškai parapijai.

x **Naujuosius Metus** sutikime mūsų Operoje, meniškai išpuoštoje Jaunimo centro salėje ir skambant „Traviatos" operos garsams. Bus dviejų patiekalų karšta vakarienė, o kai sutiksime naujuosius metus, šalti užkandžiai. Šoksime ir dainuosime grojant **Ričardo Soko** orkestrui. Asmeniui **$50.** Visas informacijas teikia **Vaclovas Momkus,** šio pokylio vadovas: **312-925-6193.** Kviečiame Jus jau dabar užsisakyti vietas. O visas pelnas skiriamas Banaičio „Jūratės ir Kastyčio" operos pastatymo išlaidoms sumažinti.

(sk)

x **MAISTO SIUNTINIAI** Kalėdoms pradžiugins jūsų artimuosius, jei užsakysite iki **gruodžio 20 d. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629. Tel. 312-436-7772.**

(sk)

Northern Indiana Arts Association ruošia pluoštinio meno parodą nuo gruodžio 8 iki 31 d. Joje dalyvauja ir dail. **Ada Sutkuvienė** su ankstesniais ir visai naujais darbais, kurių vienas dedikuotas žuvusiems Vilniuje 1991 m. sausio 13 d. Parodos atidarymas yra gruodžio 8 d., nuo 5:30 iki 7:30 val. vakare, o galerijos adresas: 1040 Ridge Rd., Munster, Indiana — Center for Visual Performing Arts. Visi kviečiami parodą pamatyti, nes visi pažįstame dail. Ada Sutkuvienę, kuri nuolat talkina lietuviškiems reikalams, puošdama sceną, ruošdama plakatus, programų viršelius.

Praėjusį sekmadienį į Čikagą sugužėjo apie 15,000 motociklistų, kai kurie atvažiavę iš tolimų valstijų, net iš Aliaskos ar Kanados, dalyvauti aštuonioliktame motociklistų parade, vykstančiame kasmet maždaug šiuo pačiu laiku. Paradas tęsėsi 14 mylių Western gatve — nuo Dan Ryan Woods iki Marine Corps Reserve Training centro prie Foster Ave. Jį vedė „Kalėdų senelis" (taip pat apsižerges motociklą). Motociklistai į centrą suvežė apie 20,000 žaislų, kurie bus išdalinti neturtingiems miesto vaikams per Kalėdas. Tradicija, prasidėjusi vos keliais motociklais, šiemet į paradą sutraukė didžiausią iki šiol dalyvių skaičių. Tikima, kad prie to prisidėjo ir palankus oras.

IR VĖL DAINUOJAME

Šaltoką lapkričio 29-osios popietę vyresnieji rinkosi „Seklyčion", kur nekantriai laukė pasirodant visų mėgstamo muziko Fausto Strolios. Kai jis atvyko, buvo sutiktas gausiais plojimais.

Programų vadovė Elena Sirutienė pasveikino susirinkusius ir pakvietė muz. F. Strolią programai. Buvo išdalinti lapai su dainų tekstais, o jis pats sėdo prie pianino. Dainos buvo gana įvairios: patriotinės Maironio visų plačiai dainuojamos, kaip „Kur bėga Šešupė", „Eina garsas", „Pirmyn į kovą". Kelios liaudies dainos: „Ant tėvelio dvaro", „Aš nueisiu ant kalno" ir kt. Buvo net linksmesnio pobūdžio dainelių, kaip „Aš su savo boba", „Per Klausučių ūlytėlę". Bet daugiau buvo dainuojamos populiariosios naujoviškesnės visų mėgstamos dainos: „Tūkstantis žingsnelių", „Nuvyto jau žibuoklės", „Šalta žiemužė", „Nurimk, sesut" ir kt.

Pusę dainų išdainavus, buvo pakviesta Onutė Lukienė, kuri visus linksmai nuteikė, gyvai paskaitydama Vlado Vijeikio feljetoną, apie linksmą ir tamsų pensininko gyvenimą, sulaukus brandaus amžiaus. Pradėjom su linksmąja dainele „Oi grybai grybai", o užbaigėm su Viktoro Šimaičio populiaria daina „Kalnai ten dainavo". F. Strolia beveik kiekvieną dainelę palydėjo savo įdomiais komentarais.

Išdainavus daugiau negu valandą laiko, El. Sirutienė kvietė visus pasilikti pietų. O jau pasistiprinus, tuoj prasidėjo laimėjimų traukimas, kuriam vadovavo O. Lukienė ir E. Žiobrienė. Buvo net tokių laimingųjų, kurie laimėjo net po 3 fantus, o daugeliui vis tiktai laimė nenusišypsojo. Pabaigoj vadovė pranešė, kad kitą trečiadienį turėsime dr. K. Jucą, kuris skaitys paskaitą sveikatos klausimais. Taip pat prašė nepamiršti užsiregistruoti iš anksto Kūčioms, kurios bus gruodžio 23 d. „Seklyčioje".

Taip netruko prabėgti pustrečios valandos mūsų mėgstamoj „Seklyčioj", nuoširdžiai įsijungus į dainų programą ir pamačius save pro Vl. Vijeikio akinius. Lauksime kito trečiadienio su visiems mums aktualia sveikatingumo paskaita.

Apol. P. Bagdonas

x **Lietuvių meno knygos — monografijos** (Ona Dokalskaitė $35, Mykolas Paškevičius $35, Lithuanian Artists in North America $20), A. Kezio fotografijų knygos (naujausios: Chicago/Kezys $30, Dvigubas Solo $15, Grįžtančių paukščių preliudijos $15, 1996 m. kalendorius $9.95), lietuvių meno reprodukcijų atvirutės su vokais $1.50 — $2.00 — puikios dovanos Kalėdoms. Paprašiusiems siuntinėjame leidinių sąrašus su užsisakymo lapeliais. Rašykite: **Galerija, 4317 S. Wisconsin Ave., Stickney, IL 60402, arba įkalbėkite į atsakovą: (708) 749-0888; faksas (708) 749-8804.**

(sk)

Lietuvos vyčių šokėjai dalyvaus Mokslo ir pramonės muziejaus ruošiamoje kalėdinėje programoje gruodžio 10 d., 2 val. p.p. Muziejaus adresas: 57-toji ir Lake Shore Dr.

SĖKMINGAS ESTRADINIS KONCERTAS

Koncertas įvyko lapkričio 19 d. Lemonto Lietuvių centre. Koncertą rengė LB-nės Kultūros taryba, nes vieną koncertą jau buvo surengusi Jaunimo centre, tad norėjo ir Lemonto nenuskriausti. Reikia pasakyti, kad koncertas vispusiškai pavyko.

Koncertą atliko Violeta Rakauskaitė, neimdama jokio honoraro. Rengėjai taip pat sau jokio pelno neieškojo, o viskas buvo numatyta PLC salės remontui paremti. Lemonte yra nusistovėjusi gera tvarka. Beveik viskas, kas vyksta sekmadieniais, yra rengiama tuojau po šv. Mišių. Kun. A. Paliokas, SJ, po pamokslo praneša, kas rengiama salėje. Tad ir publikos beveik visuomet yra, nes nereikia jų iš namų išvilioti.

Trumpu įvadiniu žodžiu susirinkusius pasveikino ir koncerto atlikėją pristatė Alė Kėželienė, Kultūros tarybos pirm. Atrodė, kad Violetai Rakauskaitei jokio pristatymo nereikėjo, nes scenoje ji jaučiasi kaip žuvis vandenyje ir pati prisistatė, maždaug tokiais žodžiais: — „Padainuosiu jums keletą lietuvių kompozitorių ir tarptautinių kūrinių, su Valstybinio kamerinio orkestro palyda, kurį aš atsivežiau savo kišenėje. Kitaip sakant, kasetės ir diskai". Pirmiausia pranešė, kad trečioji daina yra pakeista, užuot „Šilo pasakos", bus A. Churgino „Debesėlis" manyčiau, kad kompozitorius liko tas pat L. Vilkončius. Pirmutinė daina buvo „Tėvynė" — A. Raudonikis-J. Lorašinskas. „Kol žemė sukas" — B. Gorbulskis-A. Churginas. „Debesėlis" — A. Churginas. „Vienas žodis" — B. Gorbulskis-J. Marcinkevičius. „Tremtinių daina" — R. Paulauskas-K. Genys. „Kauno geto daina" — autoriai nenurodyti. „Oi, motinėle" — B. Gorbulskis-V. Bložė. „Saulėlydis tėviškėje" — B. Gorbulskis-N. Tallat-Kelpšaitė. „Taku saulėtu" — B. Gorbulskis-A. Churginas. „Viešpaties lelija" — G. Jautakaitė. Visos atliktos dainos skambėjo gerai (tik vietomis muzika užgoždavo žodžius), bet tai nėra dainininkės problema, kadangi ji nekontroliuoja garso aparatūros. Scenoje jaučiasi laisvai, visą laiką šoka, juda, nestovi prie mikrofono atsistojusi. Dėl to publikos buvo šiltai priimta ir katučių nesigailėta. Susirinkusiems tebeplojant, ji pažadėjo bisui dar padainuoti. Kadangi dainos turėjo būti iš teatrinių pastatymų. Tad ji be jokių ceremonijų ant „scenos" grindų atsisėdo, apsimovė spalvotas ryškias kojines, užsimetė skepetą ir kepurę užsidėjo. Tuomet padainavo iš miuziklo „My Fair Lady", susirinkusiems tebeplojant pasakė, kad padainuos dainelę iš „Teatras" — Ralph Ziegler (vokiškai). Pasibaigus programai, Alė Kėželienė programos atlikėjai trumpai padėkojo ir įteikė gėlių puokštę.

Parinktos dainos buvo nuotaikingos, tad visi į namus vyko su gera nuotaika. Stebint susidarė įspūdis, kad publika yra lengvesnės muzikos ir šlagerinių dainų pasigedusi. Paskutinį sykį Violetą Rakauskaitę teko girdėti 1989 m. Mokslo ir kūrybos simpoziumo bankete. Atrodo, kad laikas pro šalį praeina, jos visai nepalietęs. Tebėra jauna, judri ir grakšti. Taip pat buvo atvykęs ir jos vyras prof. A. Štromas, kuris irgi buvo daugelio dėmesio centre. Šio koncerto parengimui, salės ir stalų patvarkymui, talkininkavo Jolanda Kerelienė.

J. Žygas

NAŠLIŲ KLUBO VEIKLA

Našlių, našliukių ir pavienių klubo narių susirinkimas įvyko š.m. rugsėjo 29 d., Kojak salėje. Atsilankė 39 nariai. Susirinkimą atidarė vicepirmininkas Alex Šimkus ir pranešė liūdną žinią, kad mirė klubo pirmininkė Bernice Žemgulis. Ji mirė rugpjūčio 21 d., o palaidota rugpjūčio 26 d. Šv. Kazimiero kapinėse. A. Šimkus prašė visus atsistoti ir minute tylos pagerbti mirusiąją, o jos šeimai pareikšta užuojauta. Mes visi jos pasigesime, nes buvo labai darbšti klubo narė ir pirmininkė.

Nutarimų raštininkė Helen Dybas perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas. Kitų valdybos narių pranešimai taip pat buvo priimti. A. Šimkus pranešė, kad salė jau užsakyta kitų metų gegužinei. Klubas nutarė pasveikinti su Kalėdų šventėm spaudą ir radijo laidas. Visiems paskirta po 25 dol. Sveikinimus apsiėmė sutvarkyti Rožė Didžgalvis. Revizijos komisija išrinkta tokia: Bernice Avelis, Sue Cheplis ir Alex Šimkus. Komisija posėdžiaus vasario 23 d., 1 val. po pietų. A. Šimkus pranešė, kad reikia išrinkti valdybą 1996 metams. Buvo išrinkta ši valdyba: pirmininkas Alex Šimkus, vicepirmininkė Helen Dybas, nutarimų raštininkė Helen Dybas, finansų raštininkė Rožė Didžgalvis, iždininkas Viktoras Utara, korespondentė Rožė Didžgalvis. Šeimininke sutiko būti Antanina Gustof.

Po rinkimų pirmininkas A. Šimkus pranešė, kad metinis klubo susirinkimas bus kovo 8 d. (1996 metais). Kvietė narius dalyvauti. Po susirinkimo visi buvo gražiai šiltu maistu pavaišinti ir linksmi skirstėsi namo.

Rožė Didžgalvis

ŠVENTĖ LEMONTE

Lapkričio 11 d. vyko LB Lemonto apylinkės metinis pokylis Pasaulio lietuvių centro salėje. Sveikinimo žodį tarė LB apylinkės valdybos pirm. Gediminas Kazėnas, padėkodamas ir valdybos darbuotojams Romui Kronui, Stasei Jagminienei ir kitiems.

Į pokylį susirinko nemažas būrys svečių. Gražiai pasipuošę, gerai nusiteikę, susėdo jie prie įdomiomis puokštėmis papuoštų stalų. Po skanios vakarienės ir seni, ir jauni, šoko nepavargdami, grojant trankiam „Nemuno" orkestrui, vadovaujamam Roberto Raudžio.

Svečiams prisišokus, poilsio valandėlę pajvairino meninė programa: Stasė Jagminienė — svočia ir Vytautas Jagminas — piršlys inscenizavo lietuviškų vestuvių papročius. Dosniosios svočios trimis tortais buvo vaišinami visi vakaro dalyviai. Tortus iškepė „piršlių" giminaičio Algirdo Pivoriūno kepykla. Piršliai suvenyrais apdovanojo veiklesnius vakaro dalyvius, o „piršlio kraujo" teko paragauti visiems.

Taip pajvairintas, pokylis gerai nuteikė svečius. Buvo ir laimėjimų traukimas, o po to ilgai nenutilo muzika bei lietuviškos dainos Pasaulio lietuvių centro salėje.

A. Birgiolienė

Irena Putrienė prie savo keptų grybukų ir kitų skanumynų Pasaulio lietuvių centro ruoštoje mugėje gruodžio 2-3 d.

IŠ ARTI IR TOLI

PAMINĖTOS M.K. ČIURLIONIO GIMIMO METINĖS

Š.m. lapkričio 28 d. LR ambasadoje Vašingtone surengta meninė programa M.K. Čiurlionio 120 gimimo metinėms paminėti.

Per pirmą programos dalį pianistas Rokas Zubovas, šiuo metu dėstantis St. Xavier universitete Čikagoje, pagrojo ištraukas iš M.K. Čiurlionio kompozicijų.

Antroje dalyje buvo pristatyta nauja knyga apie M.K. Čiurlionį — „Čiurlionis: Tapytojas ir kompozitorius, esė ir užrašų rinkinys, 1906-1989". Šį rinkinį sudarė meno, literatūros ir kultūros žinovas prof. dr. Stasys Goštautas, kuris yra dėstęs literatūrą ir meną Bostono universitete, Wellesley kolegijoje ir Texas universitete.

Knygą trumpai pristatė mokslo istorijos specialistas dr. Ramūnas Kondratas, dirbantis Vašingtono Smithsonian instituto muziejuje. Smulkiau apie knygą ir M.K. Čiurlionį pasakojo knygos autorius S. Goštautas.

Šį kultūros vakarą bendrai surengė LR ambasada ir JAV Lietuvių Bendruomenė.

Spaudos skyrius

GEGUŽINĖ

LB Arizonos apylinkės spalio 29 d. ruošta gegužinė buvo labai sėkminga. Oras maloniai šiltas, puiki Phoenix Šiaurės kalnų aplinka, daug svečių ir prityrusių šeimininkių skaniai paruoštos vaišės. Visi džiaugėsi turėdami progą po ilgos ir karštos vasaros vėl susitikti ir pabendrauti.

Vyriausia maisto ruošimo organizatorė buvo mūsų jaunesnės kartos atstovė Dalia Motiejūnienės, jai padedant Janei Youršienei ir Sofijai Narkienei. Turtingą laimėjimų stalą paruošė Juzė Jakubėnienė, o gėrimus tvarkė Kazys Youršis. Nemažai pasidarbavo ir Ona Mieželienė, paskirstydama pietų bilietėlius. Gauta gražaus pelno, kuris yra skiriamas lietuvybės reikalams.

KŪČIOS TEXAS VALSTIJOJE

Houston, TX, yra susiorganizavęs lietuvių kilmės žmonių klubas „Lithuanians in Texas" — jis leidžia ir tuo pavadinimu biuletenį. Rugsėjo mėn. įvykusiame susirinkime išrinkta nauja klubo valdyba, į kurią įeina: Alan Grantham (pirmininkas), Bill White, Lita Joavors, Virginia Bates, Rasa Šilėnas, Venice Grantham, John Jocis, Vince Chernesky, Jr., ir Rochelle Javos. Gruodžio 3 d., sekmadienį, 1 val. popiet, Beethoven Maeunerchor Halle and Garten patalpose ruošiamos lietuviškos Kūčios.